

Mokanda ya Yobo

[Mokapo 1](#) — [Mokapo 2](#) — [Mokapo 3](#) — [Mokapo 4](#) — [Mokapo 5](#) —
[Mokapo 6](#) — [Mokapo 7](#) — [Mokapo 8](#) — [Mokapo 9](#) — [Mokapo 10](#) — [Mokapo 11](#) — [Mokapo 12](#) — [Mokapo 13](#) — [Mokapo 14](#) — [Mokapo 15](#) — [Mokapo 16](#) — [Mokapo 17](#) — [Mokapo 18](#) — [Mokapo 19](#) — [Mokapo 20](#) — [Mokapo 21](#) — [Mokapo 22](#) — [Mokapo 23](#) — [Mokapo 24](#) — [Mokapo 25](#) — [Mokapo 26](#) — [Mokapo 27](#) — [Mokapo 28](#) — [Mokapo 29](#) — [Mokapo 30](#) — [Mokapo 31](#) — [Mokapo 32](#) — [Mokapo 33](#) — [Mokapo 34](#) — [Mokapo 35](#) — [Mokapo 36](#) — [Mokapo 37](#) — [Mokapo 38](#) — [Mokapo 39](#) — [Mokapo 40](#) — [Mokapo 41](#) — [Mokapo 42](#)

1 Mokapo 1

1. Na mokili ya Uze, ezalaki na mutu moko kombo na ye Yobo; pe mutu oyo azalaki ya kokoka pe ya sembo, kobanga Nzambe pe kolongwa na mabe. 2. Pe bana mibali sambo pe bana basi misatu babotamelaki ye; 3. Pe azalaki na bampate nkoto sambo, pe bakamela nkoto misatu, pe ekanganeli kama mitanu ya bangombe, pe ba-ane ya basi kama mitanu; pe azalaki na motango monene penza ya basali; pe mutu oyo azalaki mutu monene koleka bana babali nionso ya esti.

4. Pe bana na ye bazalaki kokende pe kosalaka elambo, mutu na mutu na ndaku na ye, na mukolo na ye; pe bazalaki kotinda babenga bandeko na bango misatu ya basi pona koliya pe komela elongo na bango. 5. Ezalaki tangu basilisi mikolo ya elambo, Yobo azalaki kobenga bango, pe kobulisaka bango, azalaki kotelema tongo-tongo, kobonza bambeka ya kotumbama nionso pona bana na ye, po azalaki koloba : tangu mosusu bana ngai ya mibali basali masumu pe balakeli Nzambe mabe na mitema na bango. Yobo azalaki tangu nionso kosala bongo.

6. Ezalaki na mukolo, bana na Nzambe bayaki kotelema liboso ya Yawe, pe Satana ayaki kati na bango. 7. Yawe alobi na Satana : Owuti wapi? Pe Satana ayanolaki Yawe, pe alobaki ete: Kotambola-tambola na mabele, pe koyengaka-yengaka kati na yango. 8. Pe Yawe alobi na Satana ete: Okanisi na motema mosaleli na ngai Yobo, ete moko te akokani na ye na mabele, azali mutu ya kokoka pe ya sembo, oyo azali kobanga Nzambe, pe oyo akimaka mabe mosika? 9. Pe Satana ayanolaki Yawe pe alobi: Ezali kaka pona pamba nde Yobo abangaka Nzambe? 10. Ezali te ete ozingi ye na ngambu nionso pona bolamu na ye, ye pe ndako na ye, pé nionso ya ye? Opamboli mosala ya maboko na ye, pe osali ete bozwi na ye etonda na kati ya mboka. 11. Kasi sembola loboko na yo pe simba nionso oyo azali na yango: soki akolakela yo mabe na elongi na yo te. 12. Pe Yawe alobi na Satana: Tala, nionso oyo ezali ya ye na loboko na yo, kaka yo okosembola te loboko na yo likolo na ye. Pe Satana abimaki na miso ya Yawe.

13. Pe ezalaki Mukolo, bana na ye ya mibali na bana na ye basi bazalaki koliya pe komela vino na ndaku ya ndeko na bango ya liboso; 14. Pe momemi sango moko ayaki epayi na Yobo pe alobi : bangombe bazalaki kobalola mabele ya bilanga pe ba-ane ya basi bazalaki koliya pembeni na bango, 15. Pe batu ya Saba bakweyi wana likolo na yango pe balongolaki yango, pe babeti bilenge mibali na mopanga; pe ngai moko nakimaki pona koyebisa yo. 16. Ye azalaki nanu koloba, mosusu ayei pe alobi: Moto ya Nzambe ekweyi longwa na likolo pe ezikisi bampate pe bilenge mibali, pe etumbi bango ; pe nakimaki kaka ngai moko pona koyebisa yo. 17. Tangu oyo azalaki nanu koloba, mosusu aye pe alobi: Bakalideya basalaki masanga misatu, pe bakweyi likolo ya bakamela pe bakangi yango, pe babetaki bilenge mibali na mopanga ; pe ngai nakimaki kaka ngai moko pona koyebisa yo. 18. Azalaki nanu koloba, mosusu ayei pe alobi: Bana na yo ya mibali na bana na yo ya basi bazalaki koliya pe komela vino na ndaku ya ndeko na bango ya liboso, 19. Pe, tala, mopepe monene ewutaki na ngambu mosusu ya esobe pe ebetaki na basonge mineyi ya ndaku, pe ekweyi likolo ya bilenge pe bakufi;mpe ngai moko nakimaki pona koyebisa yo. 20. Pe Yobo atelemaki, apasoli nzambala na ye, pe akati suki nionso ya moto na ye, pe akweyi na mabele, angumbani. 21. Pe alobi: Bolumbu nabimaki na libumu ya mama na ngai, pe bolumbu nakozonga; Yawe apesaki, pe Yawe azwi; kombo ya Yawe epambolama! 22. Na nionso oyo, Yobo asalaki masumu te, pe alobaki eloko moko oyo ebongi te na Nzambe.

2 Mokapo 2

1. Na mukolo moko, bana ya Nzambe bayaki kotelema liboso ya Yawe, pe Satana pe ayaki kati na bango pona kotelema liboso ya Yawe. 2. Pe Yawe alobi na Satana: Owuti wapi? Pe Satana ayanolaki Yawe, pe alobaki ete: Kotambola-tambola na mabele, pe koyengaka-yengaka kati na yango. 3. Pe Yawe alobi na Satana ete: Okanisi na motema mosaleli na ngai Yobo, ete moko te akokani na ye na mabele, azali mutu ya kokoka pe ya sembo, oyo azali kobanga Nzambe, pe oyo akimaka mabe mosika? Pe atako bongo atikali ngwi kati na bokoki na ye, nzokande ozali kotindika ngai pona kodindisa ye kaka pamba. 4. Bongo Satana ayanolaki Yawe pé alobi: Loposo pona loposo, pe nionso oyo mutu azali na yango, akopesa yango pona bomoyi na ye; 5. Pe sembola loboko na yo pe simba mikuwa na ye pe mosuni na ye: soki akolakela yo mabe yo na elongi na yo te. 6. Yawe alobi na Satana : Tala azali na loboko na yo, bobele kosimba bomoyi na ye. 7. Bongo Satana abimi na miso ya Yawe; pe abetaki Yobo na maladi mabe ya poso, banda songe ya makolo na ye tii na motole ya moto na ye. 8. Pe azwi eteni ya nzungu pona komikwanzaka na yango, pe afandi na mabele na kati ya putulu. 9. Pe mwasi na ye alobi na ye: Otelemi lisusu ngwi na komikoka na ye? Lakela Nzambe mabe Nzambe pe kufa. 10. Pe alobaki na ye ete: Ozali koloba lokola moko ya basi ya maboma balobaka; tozwaki bolamu kowuta na Nzambe, pe tokoki kozwa mabe te? Na nionso wana Yobo asalaki lisumu na mbebu na ye

te.

11. Pe baninga ya Yobo, bayokaki pasi nionso oyo ekomelaki ye pe bayaki kowuta moko na moko na esika na ye, Elifaz ya Teman, Bildad ya Shukite, Kofar ya Naama ; pe bayokanaki elongo pona koya koyokela ye mawa pe kobondisa ye. 12. Batombolaki misu na bango wuta mosika, pe bayebaki ye te; pe batombolaki mingongo na bango pe balelaki, pe bapasolaki moko na moko elamba na bango pe basopaki mputulu na mitu na bango, kobwaka yango na likolo. 13. Pe bafandaki elongo na ye na mabele mikolo sambo pe butu sambo, pe moko te na bango alobaki na ye liloba moko, pamba te bazalaki komona ete bapasi na ye ezalaki monene koleka.

3 Mokapo 3

1. Sima na yango Yobo afungoli monoko na ye pe alakelaki mabe mukolo na ye. 2. Pe Yobo azwi liloba pe alobi:

3. Ebebisama mukolo oyo nabolamaki, pe butu oyo elobaki: Zemi ya mwana mobali azwi!

4. Mukolo wana ezala molili; Tika ete Nzambe wuta na likolo aluka yango te, pe pole engenga likolo na yango te!

5. Ete molili pe molili ya liwa esenga yango lokola ya bango; pe mapata etikala likolo na ye; ete oyo ekomisaka mikolo molili ebangisaka ye!

6. Na butu wana, molili ezwa yango; esepela te na kati ya mikolo ya mobu, tika etangama te na kati ya basanza!

7. Tala, tika butu wana ebotaka te; koganga ya esengo eyokona te na kati na yango!

8. Balekeli mikolo mabe balakela mabe yango, baoyo balamusaka Lewiyatan!

9. Tika minzoto ya butu na ye ekoma molili; Tika ete azela pole, pe tika ete ezala te, pe tika ete amona pwale ya misu ya tongo te!

10. Pamba te akangi baporte ya libumu oyo abotaki ngai te, pe abombi pasi na misu na ngai te.

11. Pona nini nakufaki te wuta na libumu, nakufaki te tangu nabimaki na libumu?

12. Pona nini mabolongo eyambaki ngai, pe pona nini mabele pona komelisa yango?

13. Po sik'oyo nakolala, pe nakozala na kimia, nakolala : bongo nakozala na bopemi.

14. Elongo na bakonzi pe bakambi ya mboka baoyo batongaka ba mozole.

15. To elongo na bankumu oyo bazali na wolo, oyo batondisi bandaku na bango na palata;

16. To, lokola zemi esopama oyo ebombami, nalingaki kozala te, -lokola bana mike oyo bamoni pole te.

17. Kuna batu mabe batiki mobulu na bango, pe kuna baoyo makasi na

bango elembi na bolembu bazali kopema;

18. Bakangami bazali esika moko na kimia, bayokaka mongongo ya mosengi te;

19. Kuna ezali na batu ya mike pe ya minene, pe mowumbu asikolami na nkolo na ye.

20. Pona nini apesaka pole na babola, pe bomoyi na baoyo bazali na bololo na milimo na bango.

21. Na baoyo bazali kozela liwa, kasi ezali koya te, oyo balukaka yango koleka biloko ya motuya oyo ebombami.

22. Baoyo basepelaka kino na bozindo pe basepelaka tangu bamoni lilita,

23. Pona mutu oyo nzela ebombami liboso na ye pe oyo Nzambe azingizingi ye na ngambo nionso?

24. Po kolela na ngai eyaka liboso ya lipa na ngai, pe koganga na ngai esopani lokola mayi.

25. Po nazali kolenga somo, pe ekomelaki ngai, pe oyo nazalaki kobanga ekomelaki ngai.

26. Nazalaki na kimia te, pe nazalaki ya kokita te, pe na bopemi te, mitungisi eyelaki ngai.

4 Mokapo 4

1. Elifaz ya Teman ayanolaki pe alobi :

2. Soki tomeki koloba na yo liloba moko, ekosilikisa yo? Kasi nani akoki kokanga maloba?

3. Tala, oteyaki mingi, pe olendisi maboko ya kolemba;

4. Maloba na yo etombolaki baoyo babetaka libaku, pe okembisaki mabolongo oyo elembaki;

5. Kasi sik'oyo ekomeli yo, pe ozali kotungisama; ekomi epayi na yo, pe ozali na mawa.

6. Kobanga na yo (Nzambe) ezali elikya na yo te, pe bosembo ya banzela na yo ezali elikya na yo te?

7. Nabondeli yo, omikundola sik'oyo, nani azalaki na ngambo te pe akufaki? Pe wapi batu ya sembo babebisami?

8. Lolenge namona, baoyo bakotimola mabe pe balonaka mawa, bakobuka yango.

9. Na mopepe ya +Nzambe bazali kokufa, pe na pema ya zolo na ye nde balimwaka.

10. Kongulumya ya nkosi pe mongongo ya mongulumi, pe minu ya bana ya nkosi ebukani;

11. Nkosi ya makasi ekufaka pona kozanga niama ya koliya, pe bana ya nkosi ya mwasi bapalangani.

12. Liloba moko ekomeli ngai na sekele, pe litoyi na ngai eyokaki mongongo ya se.

13. Na kati ya makanisi oyo ebimisaka bimonaneli ya butu, tangu pongi

makasi ezwi batu.

14. Kobanga eyelaki ngai, pe koningana, pe eningisaki mikuwa na ngai nionso;

15. Pe elimo moko elekaki liboso na ngai: suki ya nzoto na ngai etelemaki.

16. Atelemaki wana; Nayebaki te lolenge oyo ezalaki komonana: lolenge moko ezalaki liboso ya misu na ngai. Nayokaki mwa mongongo ya se pe mongongo moko:

17. Mokufi akoki kozala sembo koleka +Nzambe, mutu akozala peto koleka oyo asali ye?

18. Tala, atiaka motema na basali na ye te, pe na kati ya banjelu na ye azali komona bozoba;

19. Boni mingi koleka baoyo bafandi na bandaku ya mabele ya potopoto, oyo moboko na yango ezali ya putulu, oyo baniyatamaka lokola soso!

20. Banda tongo kino pokwa, bakobetama; bakokufaka libela na libela kozanga ete mutu moko atiela bango likebi.

21. Singa ya hema na bango epasolami mosika na bango. Ezali bongo te? Bakokufaka, pe bazangi bwanya.

5 Mokapo 5

1. Koganga! Ezali na mutu moko oyo ayanoli yo? Pe okobalukela epayi nani kati na basantu?

2. Po mawa ebomaka zoba, pe zuwa ebomaka mutu ya pete.

3. Ngai, namonaki zoba kozwa misisa, pe na mbala moko nalakelaki mabe esika na ye ya kofanda;

4. Bana na ye bakokende mosika na lobiko, pe bazali konyatama na ekuke, pe mobiki azali te;

5. Mokufi nzala alie mbuma na ye, pe alongoli yango ti na banzube, azwaka yango; pe motambo ezali likolo ya bozwi na ye.

6. Po ezali na putulu te nde pasi ewutaka, pe ezali na mabele te nde minioko ebimaka;

7. Po mutu abotami pona minioko, lokola bamikali-kali epumbwaka likolo.

8. Kasi ngai nakoluka *Nzambe, pe liboso ya Nzambe nalingaki kosamba likambu na ngai, - .

9. Oyo asalaka makambu minene oyo ekoki kososolama te, makamwisi oyo ekoki kotangama te;

10. Oyo apesaka mbula na mabele, pe akotinda mayi na etando ya bilanga.

11. Kosala ete baoyo ya komikitisa bamata na bisika ya likolo; pe baoyo bazali kolela/ya koyebena te batombwama na esengo.

12. Oyo abebisaka mabongisi ya batu ya mayele mabe, pe maboko na bango ekokisaka mabongisi na bango te.

13. Azwaka batu ya mayele na mayele na bango ya mabe, pe mabongisi ya batu ya mayele mabe ebebisamaka nokinoki.
14. Na moyi, bakutanaka na molili, pe na midi, batepaka-tepaka lokola na kati ya butu.
15. Pe abikisaka babola na mopanga, na monoko na bango, pe na loboko ya batu ya makasi;
16. Pe ekomelaka mobola oyo akolikya, pe mabe ekangami monoko na yango.
17. Tala, apambolami mutu oyo +Nzambe apamelaka! Yango wana, kотиола te etumbu ya Oyo akoki -na-Nguya-Nionso.
18. Pamba te ezali ye oyo asalaka pota pe akangi yango; abebisaka, pe maboko na ye ezali kobikisa.
19. na bolozi motoba akobikisa bino, pe mabe ekosimba bino te na bolozi ya sambo.
20. Akobikisa bino na liwa ya nzala, pe na nguya ya mopanga na etumba.
21. Okobatelama na fimbo ya monoko, pe okobanga likama te tango ekoya.
22. Okoseka likama pe na nzala, pe okobanga banyama ya mabele te;
23. Po okozala na boyokani na mabanga ya elanga, pe banyama ya zamba bakozala na kimia elongo na yo.
24. Okoyeba ete hemu na yo ezali na bomengo pe kimia, okokende kotala esika na yo ya kofanda pe ya bibwele na yo pe okokuta eloko moko te ezangi kuna,
25. Pe okoyeba ete bakitani na yo bazali ebele, pe bana na yo bazali lokola matiti ya mabele.
26. Okokota na lilita na mobange ya malamu, lokola balongolaka liboke ya matiti na eleko na yango.
27. Tala, totali yango; ezali bongo. Yoka yango, pe yeba yango pona yo moko.

6 Mokapo 6

1. Yobo azui maloba pe alobi:
2. O, soki kaka mawa na ngai emekamaki malamu, pe soki likama na ngai nionso etiamaki na balansi ya kilo!
3. Po sikoyo ezali na kilo koleka zelo ya mayi monene; yango wana maloba na ngai eleki ndelo;
4. Pamba te makonga ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso ezali kati na ngai, pwazon na yango ezali komela pema na ngai; bobangi ya +Nzambe etelemeli ngai na etumba.
5. Mpunda ya zamba egangaka na kolela pe koliya mino pene na matiti? Ngombe eganga mingi penepene ya bileyi na yango ya koliya?
6. Bileyi oyo ezangi elengi toliyaka na kozanga mungwa? Ezali na elengi na kati ya pembe ya liki?
7. Oyo molimo na ngai eboyaki kosimba ekomi bileyi na ngai ya soni.

8. O! Soki bosenga na ngai ekokisami, pe soki +Nzambe apesaki ngai posa na ngai,
9. Soki ekosepelisa Nzambe aniata ngai, atika loboko na ye pe akata ngai!
10. Boye ekozala kaka libondisi na ngai, pe nakosepela, na mawa ya mawa te, po nawanganaki te maloba ya Mosantu.
11. Bokasi na ngai ezali nini po nazela, pe suka na ngai ezali nini po nawumela kozela molayi?
12. Makasi na ngai ezali makasi ya mabanga? Mosuni na ngai ezali ya motako?
13. Ezali bongo te ete lisalisi ezali te na kati na ngai, pe makoki nionso ebengami mosika na ngai?
14. Na ye oyo alembi ebongi mawa ya moninga na ye, soki te akotika bobangi ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso.
15. Bandeko na ngai bateki ngai lokola ebale, lokola mbeto ya bibale oyo ezali kosopana,
16. Oyo bazali kotungisama na tina ya mayi oyo ekomaka libanga, oyo kati na yango mbula ya pembe ebombami;
17. Tango bakangamaka esika moko bakauki, tango molunge ebeti bango balimwaka na esika na bango:
18. Bazali koyengayenga na banzela ya nzela na bango, bazali kokende na esobe, pe bakobunga.
19. Masanga ya batu ya Tema oyo bazali na mobembo balukaki yango, bato ya mobembo ya Sheba babelaki yango;
20. Bayokaki soni po na elikia na bango; bayaki wana, pe bayokaki soni.
21. Bobele bongo sik'oyo bino bozali eloko te; bomonaki eloko moko ya somo, pe bolengaki.
22. Ngai nalobi: Pesa ngai na bomengo na bino pe bopesa ngai makabo.
23. Pe bolongola ngai na loboko ya moniokoli, pe bokangola ngai na loboko ya mutu ya somo?
24. Teya ngai, pe nakofanda kimia; pe yebisa ngai esika nazali na libunga.
25. Lolenge nini maloba ya sembo ezali na nguya mingi! Kasi pamel na bino elingi koloba nini?
26. Bozali na mokano kopamela maloba yango? Kasi maloba ya mutu oyo abungisi elikya ezali kaka pona mopepe.
27. Yasolo bokoki kutu kobeta zeke likolo ya muana akufela baboti, pe koyokana pona koteka moninga na bino.
28. Pe sik'oyo, soki espelisi bino, botala ngai; nakokosa liboso ya elongi na bino te.
29. bobongwana, nasengi bino ; makambu ya kozanga lokuta ezala te ; iyo, bobongwana, ezali pona bosembo na ngai.
30. Na monoko na ngai, bozangi solo ezali ? Kati ya monoko na ngai ekokesenisa te oyo ezali mabe ?

7 Mokapo 7

1. Mutu azali te na bomoyi ya mosala makasi na mabele? Pe mikolo na ye ezali lokola mikolo ya oyo afutamaka te?
2. Lokola mosali oyo azali naposa makasi ya elili, pe lokola mofutami oyo azali kozela lifuti na ye.
3. Bongo nazuaki lokola ekabolami na ngai, basanza ya pambapamba, pe butu ya miniokoli epesameli ngai.
4. Soki nalali, nde nalobi: mukolo nini nakotelema, pe molili ekosila tangu nini? Pe nalembi na kobaluka ti na tongotongo.
5. Mosuni na ngai ezipami na mitshiopi pe na makwanza, loposo na ngai ekopusakaka pe ekomaki kopola.
6. Mikolo na ngai ekolekaka mbangu koleka esaleli ya motongi bilamba, pe ekosuka na kozanga elikya.
7. Kobosana te ete bomoyi na ngai ezali bobele mopepe: lisu na ngai ekomona lisusu malamu te;
8. Lisu y aye oyo akotala ngai ekomona ngai lisusu te; misu na yo ezali likolo na ngai, pe nazali lisusu te.
9. Lipata elimwaka pe elongwe; bongo ezali ye oyo akiti na mboka ya bakufi, amataka lisusu te,
10. Akozonga lisusu na ndako na ye te, pe esika na ye ekoyeba ye lisusu te.
11. Yango wana nakokanga monoko na ngai te: nakoloba kati na pasi ya molimo na ngai, nakoyimayima na bololo ya molimo na ngai.
12. Nazali mayi monene, nazali niama monene ya mabe pe ya kobangisa na mayi monene, po otiya bakengeli zingazinga na ngai?
13. Tango nakoloba : Mbetu na ngai ekobondisa ngai, elaleli na ngai ekokitisa pasi na ngai,
14. Bongo okobangisa ngai na bandoto, ozali kobangisa ngai na bimoneneli.
15. Pe molimo na ngai eponi nafina kingo po nakufa, pe eponi liwa na esika ya mikuwa na ngai.
16. Nakoki lisusu te; Nakozala libela na bomoyi te. Tika ngai, po mikolo na ngai ezali mopepe.
17. Mokufi azali nini, ete opesa ye motuya mingi, po motema na yo ebanzabanza ye.
18. Pe ete tongo nionso otalaka ye na bozindo, ete omekaka ye tangu nionso?
19. Pona nini olongoli misu na yo likolo na ngai, pe okotika ngai kimia te kino na mela soyi na ngai?
20. Nasali lisumu; -nasali yo nini? O Motali mutu, pona nini okomisi ngai po nazala eloko na yo oyo obetaka, po nazala mokumba pona ngai moko?
21. Pe pona nini ozali kolimbisa botomboki na ngai te, pe ozali kolekisa mabe na ngai te? Po sik'oyo nakolala na putulu, pe okoluka ngai, pe nakozala lisusu te.

8 Mokapo 8

1. Pe Bildad ya Shukite azuaki maloba pe alobi :
2. Kino tangu boni okoloba makambu oyo, pe maloba ya munoko na yo ekozala mopepe makasi?
3. *Nzambe akobebisa mibeko? Oyo akoki-na-Nguya-Nionso akobebisa bosembo?
4. Soki bana na yo basali ye lisumu, ye pe apesi bango na loboko ya botomboki na bango.
5. Soki oluki *Nzambe pe obondeli Oyo akoki-na-Nguya-Nionso,
6. soki ozali na pamela te pe moyengebene, sik'oyo akolamuka na tina na yo pe akozongisa kofanda ya boyengebene na yo ;
7. Pe ebandeli na yo ekozala moke, kasi suka na yo ekozala monene mingi.
8. Po, nabondeli yo, otuna, batu ya liboso, pe tia makanisi na yo na mituna oyo batata na bango bayekola;
9. Pamba te tozali ya lobi, pe toyebi eloko te, po mikolo na biso na mabele ezali elili.
10. Bango bakoteya yo te, pe bakoloba na yo, pe bakobimisa maloba na mitema na bango te?
11. Nzete oyo ekoloka na bisika ya mayi ekolaka esika oyo ezali potopoto te? Fololo ya mayi yango ekolaka na kozanga mayi?
12. Nanu ezali na kokola na yango, soki bakati yango te, ekawuka liboso ya matiti nionso.
13. Boye ezali banzela ya baye bando babosanaka *Nzambe; pe elikia ya batu bazangi Nzambe ekokuifa;
14. Elikia na ye ekokatama, pe bondimisi na ye ekozala monyama ya arenye.
15. Akotia motema na ndako na ye, pe yango ekotelema te; akokangama na yango, pe ekotikala kosimba te.
16. Liboso na moyi ezali motane, pe bitape na yango etandami likolo ya elanga na yango;
17. Misisa na ye ekangami na liboke ya mabanga, amoni esika ya kofanda ya mabanga;
18. Soki apasoli ye na esika na ye, ekowangana ye: Namoni yo te!
19. Tala ezali bisengo ya nzela na ye; pe na putulu, misusu ekobima.
20. Tala, *Nzambe akobwaka na kiotola mutu ya kokoka te, pe akosimba maboko ya basali mabe te.
21. Tango akotondisa munoko na yo na koseka pe mbebu na yo na banzembo/koganga ya esengo.
22. Baoyo bayinaka yo bakolata soni, pe hema ya batu mabe ekozala lisusu te.

9 Mokapo 9

1. Yobo ayanolaki pe alobi:
2. Ya solo nayebi ete ezali bongo. Kasi ndenge nini mutu akoki kozala sembo liboso ya *Nzambe?
3. Soki alingi kosamba na ye, akoyanola ye na likambu moko te na kati ya nkoto.
4. Azali na mayele na motema pe na nguya na makasi: nani atelemela ye pe atikala na kimia?
5. Ye alongolaka bangomba, pe bayebi te ete azali kokweyisa bango na kanda na ye;
6. Ye aningisaka mabele longwa na esika na yango, pe aningisaka makonzi na yango;
7. Ye alobaka na moyi, pe ebimaka te; pe na minzoto atye elembo na ye;
8. Ye moko azali kosembola lola pe atiaka elembo likolo ya minzoto;
9. Ye oyo asala Urse Monene, Orion, pe Pléiades, mpe bashambre ya midi;
10. Oyo asalaka makambu minene oyo ekoki kososolama te, pe makamwisi mingi ebele oyo ekoki kotangama te.
11. Tala, soki aleki pemberi na ngai, pe nakomona ye te; pe aleki pemberi na ngai, pe nakososola ye te.
12. Tala, soki abotoli : nani akozongisa ye sima? Nani akoloba na ye: Ozali kosala nini?
13. *Nzambe alongoli kanda na ye te; na se na ye basungi ya Rahab bakweyeka.
14. Boni Ngai nakokaki koyanola ye pe kopona maloba na ngai liboso na ye!
15. Soki nazalaki sembo, nalingaki koyanola ye te, nalingaki kosenga mawa epayi ya mosambisi na ngai.
16. Soki nabengi ye, pe ayanoli ngai, nalingaki kondima te ete ayoki mongongo na ngai, -
17. Ye oyo azali koniata ngai na mopepe makasi, pe oyo azali kobakisa bapota na ngai na kozanga tina.
18. Azali kopesa ngai nzela te ya kopema; po atondisi ngai na bololo.
19. Soki etali nguya ya makasi, tala, azali makasi; soki etali motuna ya kosambisa: Nani akotanga ngai?
20. Ata soki nakomilongisa, munoko na ngai elingaki kokweyisa ngai; soki nazalaki mutu ya kokoka, alingaki kolakisa ngai ete nazali mobulu.
21. Soki nazalaki mutu ya kokoka, nalingaki koboya molimo na ngai, nalingaki natiola bomoyi na ngai.
22. Nionso ezali ndenge moko: yango wana nalobi: Azali kobevisa mutu ya kokoka pe mutu mabe.
23. Soki fimbu ebomi na mbalakaka, ekosekaka pasi ya mutu oyo asali eloko te.
24. Mabele epesami na loboko ya mutu mabe, azipaka elongi ya basambisi na ye. Soki ye te, ezali nani lisusu?

25. Mikolo na ngai elekaka mbangu koleka mopoti mbangu; bakimi, bakimaka na komonaka te oyo ezali malamu;
26. Balekaka noki lokola bamasuwa ya mbangu, lokola mpongo oyo ezali kokita likolo ya bileyi.
27. Soki nalobi: Nakobosana komilelalela na ngai, nakotika elongi na ngai ya molili pe nakosepela,
28. Nazali komitungisa na minyoko na ngai nionso; Nayebi ete okobimisa ngai sembo te.
29. Ngai, nakozala na ngambo ; tina nini namitungisa pamba pona yango ?
30. Soki namisokoli na mayi ya mbula pembe, soki nasukoli maboko na ngai na sabuni,
31. Olingaki kozindisa ngai na libulu, pe bilamba na ngai moko elingaki kosanza ngai.
32. Po azali mutu lokola ngai te, po nayanola ye, po tokende elongo na kosambisama.
33. Kati na ngai na ye, arbitre azali te, oyo akotiya loboko na ye likolo na biso mibale.
34. Tika alongola mosika na ngai lingenda na ye, pe somo na ye etungisa ngai te.
35. Boye nakoloba, pe nakolenga ye te ; kasi eza ndenge wana te pona ngai.

10Mokapo 10

1. Molimo na ngai elembi bomoyi na ngai; Nakopesa bonsomi na komilelalela na ngai, nakoloba na bololo ya molimo na ngai,
2. Nakoloba na +Nzambe: Kokweisa ngai te; yebisa ngai na tina nini ozali koswana na ngai.
3. Osepelaka konyokola, pe koboya mosala ya maboko na yo, pe kongengisa mwinda na yo na toli ya batu mabe?
4. Ozali na miso ya mosuni? Omoni ndenge mutu oyo akufaka amonaka?
5. Mikolo na yo ezali lokola mikolo ya mutu oyo akufaka, to bambula na yo ezali lokola mikolo ya mutu?
6. Ete oluka mabe na ngai pe otalela masumu na ngai;
7. Lokola oyebi ete nazali na ngambo te, pe mutu moko te akobikisa ngai na loboko na yo?
8. Maboko na yo esali ngai pe esali ngai mobimba, pe okodindisa ngai!
9. Nabondeli yo omikundola ete osalaki ngai lokola mabele ya lima, pe okozongisa ngai na putulu.
10. Osili kosopa ngai lokola miliki te, pe okomisi ngai lokola miliki oyo ekomi makasi te?
11. Olatisi ngai loposo pe mosuni, otongaki ngai na mikuwa pe na misisa;

12. Opesaki ngai bomoyi, pe omonisaki ngai boboto, pe bokebi na yo ebateli molimo na ngai;
13. Pe obombaki makambo oyo na motema na yo: Nayebi ete ewutaki na yo.
14. Soki nasumukaki, yo pe otali ngai, pe okolongisa ngai te na mbeba na ngai.
15. Soki nazali na ngambo, mawa na ngai! Soki natambolaki na bosembo, nakotombola moto na ngai te, natondi na soni pe nazali komaniola pasi na ngai.
16. Pe soki natelemaki: lokola nkosi olingaki kobengana ngai, pe kolakisa ngai ozali ya makamwisi na yo mbala na mbala;
17. Ozali kozongisa sika batatoli na yo liboso na ngai, pe okobakisi kanda na yo epayi na ngai. Kolandama pe tangu ya pasi ezali elongo na ngai.
18. Pe pona nini obimisaki ngai na libumu ya mama na ngai? Nalingaki kokufa, pe lisu moko te elingaki komona ngai!
19. Nalingaki kozala lokola nde nazalaki te; banda na libumu balingaki komema ngai ti na lilita!
20. Mikolo na ngai ezali moke te? Bongo tika atika, alongwa mosika na ngai, pe nakozwa makasi mwa moke,
21. Liboso nakende, po nazonga lisusu te, na mokili ya molili pe elili ya liwa.
22. Mabele ya moyindo lokola molili ya elili ya liwa, pe esika wapi mobulungano ezali kaka, pe esika oyo pole ezali lokola molili ya mozindo.

11Mokapo 11

1. Tshofar ya Naama ayanolaki pe alobi :
2. Ebele ya maloba ekozwa biyano te, pe mutu ya maloba ebele akolongisama te?
3. bilobaloba na yo esengeli ekanga batu monoko? Okomitiola, na kozanga ete mutu ayokisa yo soni?
4. Po ete olobi: Malakisi na ngai ezali peto, pe nazali peto na misu na yo.
5. Kasi soki +Nzambe alingi koloba pe kofungola mbebu na ye epayi na yo,
6. Pe koyebisa yo basekele ya bwania, boniboni ezali mbala mibale koleka oyo tososoli! Pe olingaki koyeba ete +Nzambe abosanaka mbeba na yo.
7. Okoki, na kolukaka, kokoma na bozindo ya +Nzambe, to kososola lolenge Oyo akoki-na-Nguya-Nionso?
8. Oyo ezali molayi ya likolo, - okosala nini? Ezali mozindo koleka Sheol, okoki koyeba nini?
9. Mezire na yango ezali molayi koleka mabele, monene koleka mayi monene.
10. Soki aleki na kati pe akangi na boloko pe amemi na kosambisa,

nani akotelemela ye ?

11. Po ye ayebi batu ya lokuta, pe amonaka mbindo, ayebi yango;
12. Ata mutu ya mobulu pe zoba akomaka mayele na mpiko, ata soki mutu abotami lokola mwana ya punda ya zamba.
13. Soki obongisi motema na yo pe osemboli maboko na yo epayi na ye.
14. Soki obwaki mbindo mosika ya maboko na yo, pe otiki te ete mabe efanda na ndaku na yo.
15. Bongo okotombola elongi na yo ezanga mbeba, pe okozala na bokasi pe okobanga te;
16. Po okobosana mpasi na yo, okokanisa yango lokola mayi oyo ezali kosopana;
17. Bomoyi na yo ekongenga koleka midi; soki ozipamaki na molili, okozala lokola tongo;
18. Pe okozala na elikia, po elikia ekozala; okotala makambu, pe okolala na kimia;
19. Okolala, pe ekozala na mutu te pona kolengisa yo, pe mingi bakoluka bolamu na yo.
20. Kasi misu ya batu mabe ekosila mayi ya misu, pe ekimelo nionso pona bango ekozala te, pe elikia na bango ezali kufa.

12Mokapo 12

1. Yobo ayanolaki pe alobi:
2. Ya solo bozali batu, pe bwanya ekokuфа elongo na bino!
3. Ngai pe nazali na mayele lokola bino, nazali na se na bino te; pe makambu nini ya boye eyebani te?
4. Nazali oyo baninga na ye bazali koseka, nabeleli +Nzambe, pe akoyanola ye; - Ya sembo oyo ya kokoka azali eloko ya kotiola!
5. Azali mwinda ya kotiola ye oyo azali pene ya kobeta libaku na makolo pona makanisi ya ye oyo azali na kimia.
6. Bandaku ya babebisi ezwi kopema, pe elikia ezali na baoyo bazali kosilikisa *Nzambe, na ye oyo +Nzambe akambaka na loboko na ye.
7. Kasi na yango, nabondeli yo, otuna baniama, pe bakoteya yo, pe bandeke ya likolo, pe bakolakisa yo;
8. To loba na mabele, pe ekoteya yo, pe mbisi ya mayi monene ekoyebisa yo.
9. Nani na kati ya bikelamu bando ayebi te ete loboko ya Yawe nde asala yango.
10. Ye, oyo molimo ya bikelamu nionso ya bomoyi pe molimo ya mosuni nionso ya batu ezali na loboko na ye?
11. Litoyi emekaka te maloba, ndenge monoko emekaka bileyi?
12. Na kati ya mibange bwanya ezali, pe na mikolo mingi mayele.
13. Elongo na ye bwanya pe makasi, na ye toli pe mayele ezali.
14. Tala, azali kobuka, pe bakotonga lisusu te; akangi mutu, pe bakofungola ye te.

15. Tala, azali kokanga mayi, pe ekauki; na sima atindi bango, pe babaloli mabele.
16. Elongo na ye makasi pe boyebi ya kokoka; mobungi nzela pe mokosi bazali na ye.
17. Asalaka ete batu ya mayele bayengayenga, pe akomisaka basambisi batu ya liboma;
18. Akobuka boyangeli ya bakonzi ezanga nguya, pe akangi loketo na bango na minyololo;
19. Akobengana banganga-Nzambe oyo bapunzama, pe akweyisaka batu ya nguya;
20. Alongolaka maloba na baoyo bazali na maloba ya solo, pe alongolaka bososoli na bakulutu;
21. Atioli batu ya lokumu, pe alongoli mokaba ya bato ya makasi;
22. Ye oyo abimisi biloko ya mozindo na molili, pe abimisi na pole elili ya liwa;
23. Ye oyo akomisi bikolo minene, pe abebisaka yango; asembolaka bandelo ya bikolo, pe amemi bango mosika.
24. Ye oyo alongoli bakonzi ya mabele bososoli, pe asalaka bango bayengayenga na esobe oyo ezangi nzela.
25. Bazali kosimbasisma na molili esika pole ezali te; azali kotinda bango bayengayenga lokola molangwi masanga.

13Mokapo 13

1. Tala, nionso wana lisu na ngai emona yango, pe litoyi na ngai eyoka yango, pe esosola yango.
2. Oyo boyebi, ngai pe nayebi; Nazali na se na bino te.
3. Kasi ngai nakoloba na Oyo akoki-na-Nguya-Nionso, pe liboso na *Nzambe nde nakomilongisa;
4. Kasi bino, bozali basali ya lokuta, baminganga ya pamba, bino nionso!
5. Oh! Soki kaka bofandaki nye! Pe yango elingaki kozala bwanya na bino.
6. Bongo yoka kosamba na ngai, pe tiya likebi na maloba ya mbebu na ngai.
7. Bokoloba makambu ya sembo te po na *Nzambe? Pe pona ye, bokokosa?
8. Bokozwa ngambu na ye? Bokobunda pona *Nzambe?
9. Ezali kosepelisa bino ete atala bino bozindo? Bokokosa ye ndenge bakosaka mutu oyo akufaka?
10. Ya solo, akopamela bino, soki na kobombana bozali koponapona bilongi.
11. Lokumu na ye ekotungisa bino te? Pe bobangi na ye ekokweya likolo na bino te?

12. Maloba na bino bolobaka-lobaka ezali masese ya putulu, makanisi na bino ezali mikongo ya potopoto.
13. Bofanda nye, botika ngai, pe nakoloba, ata nini ekoyela ngai.
14. Pona nini nakotiya mosuni na ngai kati na minu na ngai, pe kotika bomoi na ngai na maboko na ngai?
15. Tala, soki abomi ngai, nakotiya elikia na ye; kaka ngai nde nakolongisa banzela na ngai liboso na ye.
16. Oyo ekozala lobiko na ngai, tangu mutu na mbindo akoya liboso ya elongi na ye te.
17. Boyoka, boyoka liloba na ngai, pe tika lisakoli na ngai ekota na matoyi na bino!
18. Tala, nakolakisa nzela na ngai ya sembo: Nayebi ete nakosembolama.
19. Nani oyo akoswana na ngai? Po sik'oyo, nakofanda nye, pe nakokufa.
20. Bobele kosala ngai makambu mibale oyo te; bongo nakomibomba te liboso ya elongi na yo:
21. Longola loboko na yo likolo na ngai, pe somo na yo ebangisa ngai te.
22. Pe benga, pe ngai nakoyanola, to nakoloba, pe yo okayanola ngai!
23. Mabe pe masumu na ngai ezali boni? Yebisa ngai kobuka mibeko nabukaki pe lisumu na ngai!
24. Pona nini obombaka elongi na yo, pe ozali kotala ngai lokola monguna na yo?
25. Olingi kobangisa kasa oyo mopepe epeli, pe kolanda matiti ya kokawuka?
26. Po ozali kokomela ngai makambu ya bololo, pe ozali kotinda ngai nazwa libula ya mabe ya bolenge na ngai;
27. Pe okotia makolo na ngai na kati ya makonzi ya bibende, pe ozali kotala banzela na ngai nionso; na se ya makolo na ngai, ozingizingi basinga;
28. Pe oyo azali kobebe lokola eloko ya kopola oyo mitshiopi eleyi, lokola elamba oyo nselele esili koliya.

14Mokapo 14

1. Mutu oyo abotami na mwasi azali na mikolo moke, pe atondi na mitungisi;
2. Abimi lokola fololo, pe akawuki; akimaka lokola elili, pe awumelaka te.
3. Nzokande likolo na ye ofungoli lisu na yo, pe omemi ngai na kosambisama elongo na yo!
4. Nani akobimisa ya peto na kati ya mbindo? Moko te!
5. Po ete mikolo na ye ebongisami, po motango ya basanza na ye ezali liboso na yo, soki otiela ye ndelo oyo asengeli kokatisa te.
6. Longola kotalao na yo likolo na ye, po ete apema kino akosilisa mokolo na ye, lokola mofuteli;

7. Po ete elikia ezali na nzete, soki bakati yango, ekokola lisusu, pe ekosila kobota bitape te.
8. Soki misisa na yango enuni na kati ya mabele, pe eteni na yango ekufi na mputulu.
9. Na solo ya mayi ekokola, pe ekosala bitape lokola molona ya elenge;
10. Kasi mutu akufa pe alali wana; mutu akufi, pe azali wapi?
11. Mayi ya laki esilaka; pe ebale ekawukaka pe ekawuki;
12. Bongo mutu alali pe atelemaka te, kino tangu likolo ekozala te, balamukaka te, pe bakolamuka te na pongi na bango.
13. Soki obombaki ngai na Sheol, obomba ngai ti kanda na yo esila, bongisa ngai pona tangu oyo otie, pe na sima okanisa lisusu ngai, - .
14. Tangu mutu akufi, akozala lisusu na bomoyi?, nakozela mikolo nionso ya pasi na ngai, kino lolenge na ngai ebongwana.
15. Okobenga, pe ngai nakoyanola yo; okozala naposa ya mosala ya maboko na yo;
16. Po sik'oyo ozali kotanga matambe na ngai: ozali kokengela lisumu na ngai te?
17. Botomboki na ngai ekangami na kati ya saki, pe obakisi mabe na ngai.
18. Nzokande ngomba oyo epanzani na se ekomaka putulu, pe libanga elongwaka na esika na yango;
19. Ndenge mayi elembisaka mabanga, mbonge na yango ememaka putulu ya mabele: boye ozali kobebisa elikya ya mutu.
20. Okokonza ye libela, pe akufi; obongoli elongi na ye, pe otindi ye mosika.
21. Bana ba ye bakumisami, pe ayebi yango te; batiolami, pe amoni yango te.
22. Mosuni na ye ezali kolela kaka pona ye moko, pe molimo na ye ezali kolela kaka pona ye moko.

15Mokapo 15

1. Elifazya Teman ayanolaki pe alobaki ete:
2. Mutu ya bwania ayanoli na boyebi oyo ezali mopepe, pe akovimbisa tolo na ye na mopepe ya esti.
3. Koswana na maloba oyo ezali kosalela eloko te pe na maloba oyo eza na tina te?
4. Ata yo obebisi bobangi pe okopekisaka komipesa liboso ya *Nzambe.
5. Po mabe na yo eteyaka monoko na yo, pe oponi monoko ya batu ya mayele mabe.
6. Monoko na yo ekokweyisa yo, kasi ngai te, pe mbebu na yo ekotatola na kotelemela yo.
7. Ozali mwana ya liboso na kati ya batu, pe yo obotamaki liboso ya bangomba mike?
8. Oyoki makambu oyo elobami na toli ya sekele ya +Nzambe, pe osimbi

bwania pona yo moko?

9. Nini oyebi oyo toyebi te? Nini ososoli oyo ezali pe na biso te?

10. Kati na biso ezali pe na mibali ya suki pembe pe mibange oyo bazali mikolo koleka tata na yo.

11. Mabondisi ya *Nzambe pe maloba ya boboto oyo eyokamaka na yo ezali moke mingi pona yo?

12. Ndenge nini motema na yo ezali komemaka yo mosika, pe ndenge nini misu na yo ezali kobeta-beta,

13. Ete elimo na yo obalukela *Nzambe pe osala maloba esopona na monoko na yo?

14. Mutu azali nini, soki azali peto, pe oyo abotami na mwasi, soki azali sembo?

15. Tala, atiaka motema na basantu na ye te, pe likolo ezali peto na misu na ye te.

16. Boni mutu oyo amelaka mabe lokola mayi azali pe mobebisi koleka!

17. Nakoyebisa yo, yoka ngai; pe oyo namonaki nakoyebisa yo,

18. Oyo batu ya bwania baloba, nakobomba te, wuta batata na bango; -

19. Bobele na bango nde mboka epesamaki, pe monguna moko te alekaki kati na bango : - .

20. Mikolo na ye nionso batu mabe bazali koniokwama, pe bambula moke ebombami pona mutu ya mobulu;

21. Nzela ya makambu ya kobangisa ezali na matoyi na ye; na katikati ya bozwi, mobebisi aye likolo na ye;

22. Andimi te ete akozonga na molili, pe aponami pona mopanga;

23. Azali koyengayenga pona koluka lipa: akoki kozwa yango wapi?

Ayebi ete pembeni na ye mokolo ya molili ebongisami;

24. Mitungisi pe pasi ezali kobangisa ye, babundisi ye lokola mokonzi oyo amibongisi pona etumba.

25. Po asembolaki loboko na ye liboso ya Nzambe, pe amitomboli liboso ya Oyo akokii-na-Nguya-Nionso.

26. Akimaki mbangu liboso na ye, kingo na ye etandami, na se ya banguba na ye ya minene.

27. Pamba te azipi elongi na ye na mafuta na ye, pe akomisi loketo na ye mafuta.

28. Pe azali kofanda na kati ya bingumba oyo babuka, bandaku oyo esengelaki kofanda te, oyo esengelaki kokoma bitunga ya mabanga.

29. Akokoma na bozwi te, pe bozwi na ye ekotelema te, pe biloko na ye ekokita te.

30. Akobima na molili te, moto ekozikisa bana na ye, pe akobunga na mopepe ya monoko na ye.

31. Atiya motema te na makambu ya pamba ; azali na libunga ; po etumbu na ye ekozala eloko te.

32. Mokolo ya liwa na ye ekokomisama ; pe matiti na ye ya mbila ekongalaka te.

33. Lokola nzete ya vino ekweyisaka mbuma na ye oyo eteli te, pe lokola nzete ya olive ebungisaka bafololo na yango.

34. Po lisanga ya batu ya mbindo ekozala ekomba, pe moto ekozikisa bandaku oyo etondi makabo ya kanyaka.

35. Bakinisaka kosala eloko ya pasi, babotaka mabe, libumu na bango ebongisaka bokosi.

16Mokapo 16

1. Yobo ayanolaki mpe alobaki ete:

2. Nayoki makambu ebele lokola oyo; bozali bino nionso balendisi mabe.

3. Ekozala na suka na maloba oyo ya mopepe? Nini ekosilikisa yo oyanola?

4. Ngai pe nakokaki koloba lokola bino; Soki molimo na yo ezalaki na esika ya molimo na ngai, nakokaki kokanga maloba pona kotelemela yo pe koningisa moto na ngai pona kotelemela bino!

5. Nakokembisa bino na monoko na ngai, pe koningina ya mbebu na ngai ekobondisa bino.

6. Soki nalingi koloba, pasi na ngai ekokita te; pe soki nafandi nye, akolongwa mosika na ngai?

7. Kasi sik'oyo alembisi ngai...: obebisi liyangani na ngai nionso;

8. Ozipi nzoto na ngai na banzela oyo ezali kotatola na kotelemela ngai, pe kokonda na ngai efundi ngai, etatoli na elongi na ngai.

9. Kanda na ye epasoli ngai pe eniokolaki ngai; azali koliya minu na ye na kotelemela ngai; lokola monguna azali kobwaka likolo na ngai na misu na ye.

10. Bafungoli minoko na bango pona ngai, babeti ngai matama na kотиола; basangani elongo po na kotelemela ngai.

11. *Nzambe akabi ngai na maboko ya batu ya mbindo, pe abwaki ngai na maboko ya batu mabe.

12. Nazalaki na kimia, pe aningisi ngai; asimbaki ngai na kingo pe abukaki ngai na biteni, pe akomisaki ngai lokola eloko na ye ya komekola makonga.

13. Bamasasi na ye ezingaki ngai; atabolaki loketo na ngai na makonga pe ayokelaka ngai mawa te; pe asopaki libumu na ngai na mabele.

14. Abuki lidusu kati na ngai, kobuka likolo ya kobuka; azali kopota mbangu epayi na ngai lokola elombe ya makasi.

15. Natongi elamba ya saki na loposo na ngai, pe nazipaki liseke na ngai na putulu.

16. Elongi na ngai ezali kozika na kolela, pe elili ya liwa ezali na misu na ngai.

17. Atako mobulu ezali te na maboko na ngai, pe losambo na ngai ezali peto.

18. Mabele, zipa makila na ngai te, pe tika kolela na ngai ezanga esika

te!

19. Ata sik'oyo, tala, litatoli na ngai ezali na likolo, pe ye oyo akotatola pona ngai azali na bisika ya likolo.
20. Banninga na ngai bakosekaka ngai : liboso ya +Nzambe misu na ngai ezali kolela.
21. Na nini azali arbitre pona mutu elongo ya Nzambe, pe pona mwana ya mutu pona moninga na ye?
22. Pamba te bambula ezali koleka, motango na yango ekoki kotangama, pe nakokende na nzela oyo nakozonga lisusu te.

17Mokapo 17

1. Elimo na ngai ezali kotungisama, pe mikolo na ngai esili: malita pona ngai!
2. Batioli bazinginzingi na ngai te, pe misu na ngai efandi na kati ya mafinga na bango te?
3. Mipesa yo moko lokola lisungi na ngai epayi na yo moko: nani lisusu akobeta kati na loboko na ngai?
4. Po na obombi bososoli mosika ya mitema na bango; yango wana okotombola bango te.
5. Oyo akoteka baninga na ye po bapunza bango, misu ya bana na ye ekokuifa.
6. Akomisi ngai lisele ya batu, pe nakomaki ye oyo batu bazali kobwakela soyi na elongi.
7. Lisu na ngai ekomi molili na tina ya mawa, pe biteni nionso ya nzoto na ngai ezali lokola elili.
8. Batu ya sembo bakokamwa, pe baoyo bazangi mbeba bakotelema na mutu mabe;
9. Kasi moyengebene akokoba na nzela na ye, pe oyo azali na maboko peto akobakisa makasi.
10. Kasi po na bino bando, nasengi bozonga lisusu; kasi nakomona mutu moko te ya bwanya kati na bino.
11. Mikolo na ngai eleki, mikano na ngai ekobebisama, na baposa ya motema na ngai.
12. Bakokomisa butu moyi, pole ekomi pene tangu molili ekomi;
13. Soki nazali elikya, sheol ezali ndako na ngai, nakolala na molili;
14. Nalobi na kopola: Ozali tata na ngai! Na mitshiopi: Mama na ngai pe ndeko na ngai ya mwasi!
15. Elikya na ngai ezali wapi? Pe elikya na ngai, nani akomona yango?
16. Akokita na bikanga ya sheol, tangu tokokita elongo na bopemi na kati ya mputulu.

18Mokapo 18

1. Bildad ya Shukite ayanolaki pe alobi ete :
2. Kino tangu boni okotia mitambo na maloba na yo? Zala na mayele, pe na sima tokosolola.
3. Pona nini totalami lokola banyama, pe lokola bazoba na misu na yo?
4. Yo oyo ozali komipasola na kanda, mabele ekosundolama pona yo, pe libanga ekolongwa na esika na yango?
5. Kasi mwinda ya batu mabe ekokufa, pe kopela ya moto na ye ekongenga te;
6. Pole ekozala molili na hema na ye, pe mwinda na ye ekobomama likolo na ye.
7. Makasi ya matambe na ye makokita, pe mabongisi na ye moko ekokweyisa ye.
8. Po atindikami na monyama na makolo na ye moko; pe akotambola na mabulu ya monyama;
9. Motambo ekangi ye na matambe, monyama ekokanga ye;
10. Singa na ye ebombami na mabele, pe motambo na ye na nzela.
11. Somo ekobangisa ye na ngambo nionso, pe ezali kotinda ye awa na kuna, kobengana na ye na bisika nionso akotambola.
12. Makasi na ye esili na nzala, pe libebi etelemi pemberi na ye.
13. Mwana ya liboso ya liwa akolia biteni ya loposo na ye, akolia biteni na ye.
14. Oyo atikaki motema, ekopasuka mosika na hema na ye, pe okotabolisa ye kino epayi ya mokonzi ya somo.
15. Oyo ezali ya ye te efandi na hema na ye, pe epelisi moto mokasi ekosopana likolo ya efandelo na ye.
16. Na se, misisa na ye ekokawuka, pe likolo, bitape na ye ekosilaka.
17. Bokundoli na ye elimwaka mosika na mabele, pe azali na kombo te na etando ya mokili.
18. Bakobwaka ye na pole na kati ya molili, pe bakobengana ye na mokili.
19. Azali na bana te to bakitani te kati na batu na ye, ata mutu moko te oyo ya ye atikala na bomoyi kati na bisika na ye ya bofandi.
20. Baoyo bakoya sima (bafandi na westi) bakokamwa, lokola pe (baoyo bafandi esti) somo ekozwa baoyo bakendaki liboso na ye.
21. Ya solo, boye ezali bisika ya bofandi ya baoyo bazangi boyengebene, pe boye ezali esika ya ye oyo ayebi *Nzambe te.

19Mokapo 19

1. Yobo azuaki liloba pe alobi:
2. Kino tangu boni bokoniokola molimo na ngai, pe bokotia ngai biteni-biteni na maloba?
3. Ezali mbala zomi nde bofingi ngai, bozali koyoka soni te kosala ngai mabe.
4. Kasi soki solo nasali libunga, libunga na ngai etikali kaka na ngai.

5. Soki bolingi mpenza kotelemela ngai pe kolakisa mabe na ngai epayi na ngai,
6. Na yango, boyeba ete ezali +Nzambe nde azali kokotisa ngai na nzela ya mabaku pe azingi ngai na monyama na ye.
7. Tala, nazali koganga : mobulu, pe nakozwa eyano te; Nabengi lisungi, pe kosambisama ezali te.
8. Akangi nzela na ngai po naleka te, pe atie molili na banzela na ngai;
9. Alongoli ngai kembo na ngai pe alongoli motole na moto na ngai;
10. Abukaki ngai na zingazinga nionso, pe nakei; pe alongoli elikya na ngai lokola nzete.
11. Apelisi kanda na ye likolo na ngai, pe atali ngai lokola moko ya banguna na ye.
12. Lisanga ya Basoda na ye basanganaki, pe batombolaki nzela na bango pona kobundisa ngai pe bazingeli ngai pe hema na ngai.
13. Alongoli bandeko na ngai mosika na ngai, pe bayebani na ngai bakomi bapaya epayi na ngai;
14. Balingami na ngai basundoli ngai, pe baoyo nayebaki babosani ngai.
15. Ata baoyo bakima mboka na bango pe bafandi na ndaku na ngai pe basali na ngai ya basi bakotalaka ngai lokola mopaya; Nakomi na misu na bango lokola mutu oyo bayebi te.
16. Nabengaki mosali na ngai, pe ayanolaki te; nabondelaki ye na monoko na ngai.
17. Pema na ngai ezali soni pe mopaya pona mwasi na ngai, pe nakomaki solo mabe na epayi ya bana mibali ya libumu ya mama na ngai.
18. Ata bana mike ya mibali batioli ngai; Natelemi, pe balobel mabe na ngai.
19. Batu nionso ya sekele na ngai ya kati bayoki ngai kele, pe baoyo nalingaki mingi batelemelaki ngai.
20. Mikuwa na ngai ekangami na loposo na ngai pe na mosuni na ngai, pe nakimaki kaka na loposo ya minu na ngai!
21. Boyokela ngai mawa, boyokela ngai mawa, bino baninga na ngai! Po loboko ya +Nzambe esimbi ngai.
22. Pona nini bino, lokola *Nzambe, bolandi ngai pe bozali kotonda na mosuni na ngai te?
23. Oh! Soki kaka maloba na ngai ekomamaki! Soki ekomamaki na buku moko,
24. Na ekomeli ya ebende pe na ebende ya songe, pe soki makomaki libela na libanga!
25. Pe nayebi ete Mosikoli na ngai azali na bomoyi, pe ete akotelema mutu ya suka na mabele;
26. Pe sima ya loposo na ngai oyo ekobebisama, pe na mosuni na ngai nakomona +Nzambe,
27. Ete nakomona ngai moko; pe misu na ngai ekomona ye, pe mosusu te: loketo na ngai esili na kati na ngai.
28. Po balobi : ndenge nini tokolanda ye ? Pe mosisa ya likambu ezali

kati na ngai,

29. Bobanga pona bino moko liboso ya mopanga ! Po mopanga ezali esaleli ya kanda mabe makasi likolo na bambindo, po boyeba ete kosambisama ezali.

20Mokapo 20

1. Tshofar ya Naama azuaki maloba pe alobi :
2. Yango wana makanisi na ngai ezali kofula ngai na eyano, pe yango wana molimo na ngai esalaka kati na ngai.
3. Nayoki pamela oyo ezali koyokisa ngai soni, pe molimo na ngai ezoyanola na bososoli na ngai.
4. Oyebi ete na tangu nionso, banda atia mutu na mabele.
5. Ete koganga na esengo ya mutu mabe ezali mokuse, pe esengo ya mutu ya mbindo ezali kaka pona mwa tangu moke?
6. Soki molayi na ye etombolami likolo, pe moto na ye esimbaki mapata.
7. Ekokufa libela lokola bosoto na ye; baoyo bamoni ye bakoloba: Azali wapi?
8. akolimwa lokola ndoto, pe ekoki kozwama te; akimi mbangu lokola emoniseli ya butu.
9. Lisu etali ye, pe emoni ye lisusu te, pe esika na ye ekomona ye lisusu te.
10. Bana na ye ya mibali bakofuta amande epayi ya babola, pe maboko na ye ekozongisa bomengo na ye.
11. Mikuwa na ye etondaki na makasi ya bolenge na ye: Akolala na ye na putulu.
12. Soki mabe ezali elengi na munoko na ye, pe abombi yango na se ya lolemo na ye.
13. abetalaki yango pe asundoli yango te, kasi abombi yango na kati ya monoko na ye.
14. Lipa na ye ekobongwana na misopo na ye, ngenge ya nyoka ezali na kati na ye.
15. Amelaki bomengo, pe akosanza yango; *Nzambe akobimisa yango na libumu na ye.
16. Ameli ngenge ya nyoka, lolemo ya nyoka ekoboma ye.
17. Akomona mayi ya mike te, bibale, bibale ya mafuta ya nzoyi pe ya mateka te.
18. Akozongisa mbuma ya mosala na ye, pe akomela yango te; akozongisa yango engebene motuya na yango, pe akosepela na yango te.
19. Po anyokolaki babola pe asundolaki bango; apunzaki ndaku oyo ye atongaki te.
20. Pamba te ayebi bopemi na libumu na ye te, akobikisa ata eloko moko ya ye te.
21. Eloko moko te ekimaki na lokoso na ye, yango wana bomengo na ye ekowumela te.

22. Na botondi ya bomengo na ye, akozala na pasi; maboko nionso ya batu nionso oyo bazali na pasi ekoya likolo na ye.

23. Ekosalema ete pona atondisa libumu na ye, akotindela kati na ye kanda makasi ya kanda na ye pe akosopela ye yango mbula na nzoto na ye.

24. Soki akimi mosika ya bibundeli ya ebende, likonga ya motako ekotobola ye.

25. Alongoli likonga pe ebimi libanda ya mokongo na ye, pe ebende ya kongenga ebimaki na misopo na ye. Somo ekangi ye.

26. Molili nionso ebombi pona bomengo na ye; pe moto oyo bafuli te ekosilisa ye, pe ekosilisa biloko oyo etikali na hema na ye.

27. Likolo ekomonisa mbeba na ye pe mabele ekotelema pona kobundisa ye.

28. Bozwi ya ndaku na ye ekolongwa, ekomemama na mokolo ya kanda na ye.

29. Yango ezali libonza oyo ewuti na Nzambe na tina ya mutu mabe, pe suka oyo Nzambe abombi pona ye.

21Mokapo 21

1. Yobo azwaki maloba pe alobi:

2. Boyoka, boyoka na bokebi maloba na ngai, pe yango ekozala kobondisama na bino.

3. Bokanga mitema, pe nakoloba, pe sima ya koloba na ngai, okotiola!

4. kolela na ngai ezali epayi ya mutu? Pe pona nini molimo na ngai esengeli te kosila kokanga motema?

5. Bobaluka epayi na ngai, pe bokamwa, pe botia loboko na bino na monoko.

6. Pe soki nakanisi yango, natungisamaka, pe koningana ekangi mosuni na ngai.

7. Pona nini batu mabe bazali na bomoyi, pe bakomaka mibange, pe kutu bakomaka na nguya makasi?

8. Bakitani na bango bazali makasi liboso na bango, pe elongo na bango, pe bakitani na bango liboso ya misu na bango.

9. Bandaku na bango ezali na kimia, mosika ya kobanga, pe fimbu ya +Nzambe ezali likolo na bango te.

10. Ngombe mibali na ye elembaka te kobotisa pe ebotaka malamu, ngombe mwasi na ye ebotaka pe esopaka zemi te.

11. Babimisi bana na bango ya mike ya mibali lokola etonga, pe bana na bango bakosakanaka.

12. Bayembi na lokito ya mbunda pe ya lindanda, pe bakosepelaka na lokito ya flite.

13. Balekisaka mikolo na bango na esengo, pe na mwa tangu moke bakiti na sheol.

14. Balobi na *Nzambe: Longwa mosika na biso, tozali naposa ya koyeba ya banzela na yo te.

15. Oyo akoki-na-Nguya-Nionso azali nini po tosalela ye, pe litomba nini pona biso soki tobondeli epayi na ye?
16. Tala, bozwi na bango ezali na maboko na bango te. Toli ya batu mabe ezala mosika na ngai!
17. Mbala boni esalamaka ete mwinda ya batu mabe ekufaka, pe kobebisama na bango ekwelyelaka bango, oyo akabolaka bango pasi na kanda na ye.
18. Pe bazala lokola matiti liboso ya mopepe, pe lokola matiti ekawuka oyo mopepe makasi ememaka?
19. +Nzambe abomba pona bana na ye etumbu ya mabe na ye, tika azongisela ye yango, pe ye ayoka yango.
20. Misu na ye emona pasi na ye, pe amela kanda makasi ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso.
21. Esengo nini ezali na ndaku na ye sima na ye, tango motango ya basanza na ye ekatami?
22. Ezali na *Nzambe nde bolakisaka boyebi, nzokande ye oyo asambisaka baoyo batombwama likolo?
23. Moko akufaka na makasi mobimba, na kimia mobimba pe na kozanga mitungisi;
24. Basani na ye etondi na miliki, pe misuni ya mikuwa na ye esopami lokola mayi.
25. Pe mosusu akufi na molimo ya bololo pe amekaki bolamu ata moke te.
26. Balali esika moko na putulu, pe mitiopi ekozipaka bango.
27. Tala, nayebi makanisi na bino, pe mabongisi na bino ezali pona koniokola ngai.
28. Pamba te bolobi: Ndaku ya batu ya lokumu ezali wapi, pe ezali wapi hemu ya bisika ya kofanda ya batu mabe?
29. Botunaki te baoyo balekaka na nzela? Pe boyebi te bilembo na bango:
30. Ete batu mabe babikisamaka na mokolo ya pasi, ete bamemami mosika na mokolo ya kanda?
31. Nani akolakisa ye nzela na ye na elongi na ye? Pe oyo ye asali, nani akozongisela ye?
32. Akomemama na kati ya lilita, pe akokengela likolo ya kunda.
33. Mabele ya lobwaku ezali elengi pona ye; pe sima na ye mutu nionso akotambola, pe baoyo bazalaki kotambola liboso na ye bazali na motango te.
34. Pe ndenge nini bozali kobondisa ngai na makambu ya pamba?
Biyano na bino etikali ya lokuta.

22Mokapo 22

1. Elifaz ya Teman azwaki maloba pe alobi :
2. Mutu akoki kozala na litomba moko pona *Nzambe? Mutu ya mayele azali litomba pona ye moko.

3. Ezali esengo pona ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso ete ozali sembo, to ezali litomba na ye ete ozali ya kokoka na banzela na yo?
4. Ezali pona kobanga yo, nde apamelaka yo peasambisaka yo?
5. Mabe na yo ezali monene, pe mbeba na yo ezali na suka te?
6. Pamba te, na likambu te obotolaki eloko ya ndeko na yo mobali, pe kolongola bango bilamba na kotika bango bolumbu.
7. Opesaki mayi ya komela te na baoyo bazalaki naposa ya mayi, pe oboyaki kopesa lipa na oyo azalaki na nzala; 8. Pe mutu ya nguya...na ye ezalaki mabele, pe ye oyo azalaki na lokumu afandaki kuna.
9. Otikaki basi bakufela mibali bakende maboko pamba, pe oniataki maboko ya bana bitike.
10. Yango wana mitambo ezali zingazinga na yo, pe somo ya mbalakata ezali kolengisa yo;
11. To ozali komona te molili pe pela ya mayi oyo ezipi yo.
12. +Nzambe azali te na likolo lokola lola? Tala etando ya minzoto, ezali likolo penza!
13. Pe olobi: *Nzambe ayebi nini? Akosambisa na nzela ya molili ya mapata?
14. Mapata ezali ezipeli pona ye, pe akoki komona te; atambolaka na kati ya etando ya likolo.
15. Ozali kobatela nzela moke ya kala oyo batu ya mbindo batambolaki,
16. Bango oyo bamemaki liboso ya tangu, pe lokola ebale miboko na bango etiolaki;
17. Baoyo balobaki na *Nzambe: Longwa mosika na biso! Pe Oyo akoki-na-Nguya-Nionso akoki kosala nini pona biso? -
18. Atako atondisaki bandaku na bango na biloko ya malamu. Kasi mosika na ngai toli ya batu mabe!
19. Bayengebene bakomona yango pe bakosepela, pe bato oyo bosembro bakoseka bango :
20. Monguna na biso akatami te, pe moto etumbaki biloko na bango oyo eleki?
21. Nabondeli yo, yokana na ye pe zala na kimia: boye bomengo ekoyela yo.
22. Yamba, nabondeli yo, malakisi ya monoko na ye, pe tia maloba na ye na kati ya motema na yo.
23. Soki ozongi epayi ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso, okozongisama. Soki olongoli mabe na hema na yo,
24. Pe tia wolo na putulu, pe wolo ya Ofire na kati ya mabanga ya bibale.
25. Oyo akoki-na-Nguya-Nionso akozala wolo na yo, pe akozala palata na yo oyo ezali kongenga.
26. Po na yango wana okosepela na Oyo akoki-na-Nguya-Nionso, pe okotombola elongi na yo epayi ya +Nzambe;
27. Okobondela ye pe akoyoka yo, pe okokokisa bilaka na yo.
28. Soki ozwi mokano na likambu moko, ekosalema, pe pole ekongenga na nzela na yo.

29. Soki bakiti, pe olobi : telema, ye abikisaka oyo azali na misu ya komikitisa.

30. Akobikisa ata oyo azali sembo te, akobikisa na nzela ya bopeto ya maboko na yo.

23Mokapo 23

1. Yobo azwaki maloba pe alobi:

2. Ata lelo kolela na ngai ezali bololo, loboko na ngai ezali kilo koleka kolela ya pasi na ngai!

3. Oh! Soki nayebaki ndenge ya koluka ye, pe nalingaki kokende esika oyo ye afandi!

4. Nalingaki kolakisa likambu ya sembo na ngai liboso na ye, pe nalingaki kotondisa monoko na ngai na maloba oyo ezali kolakisa polele matatoli;

5. Nalingaki koyeba maloba oyo akoyanola ngai, pe nalingaki kososola nini akoloba na ngai.

6. Akosamba na ngai na monene ya makasi na ye? Te, kasi alingaki koyoka ngai na bokebi.

7. Kuna, mutu ya sembo akolimbola na ye, pe nakokangolama pona libela na mosambisi na ngai.

8. Tala, soki nakeyi liboso na esti, kasi azali wana te; pe na sima na westi, kasi nakososola ye te;

9. Na loboko ya mwasi na nor, tangu azali kosala, kasi nakososola ye te; azali kobombana na loboko ya mobali na sudi, pe nakomona ye te.

10. Kasi ye ayebi nzela oyo nazali kolanda; amekaka ngai, nakobima lokola wolo.

11. Likolo na ngai ezali kolanda matambe na ye; Nabatelaki nzela na ye, pe napengwi te.

12. Nalongwe te na mobeko ya mbebu na ye; Nabombaki maloba ya monoko na ye koleka mabongisi ya motema na ngai moko.

13. Kasi ye azali moko, pe nani akozongisa ye na sima? Oyo ye alingi yango asalaka.

14. Pamba te akokokisa oyo ye akanaki pona ngai; pe makambu mingi ya ndenge wana ezali elongo na ye.

15. Yango wana liboso na ye nazali kobanga; Nazali kobanzabanza, pe nazali kolenga na tina na ye.

16. Pe *Nzambe abuki motema na ngai, pe Oyo akoki-na-Nguya-Nionso abeti ngai na somo;

17. Po ete nafandaki nye te liboso ya molili, pe molili ezipaki ngai te.

24Mokapo 24

1. Pona nini batangu ebombami te liboso ya Oyo akoki -na-Nguya-

Nionso, pe baoyo bayebi ye bazali komona mikolo na ye te?

2. Bazongisaka bandelo na sima, bapunzaka na koyiba etonga pe babokoli yango;

3. Mpunda ya bana bitike nde bakumbaka pe ngombe ya mokufeli mobali bakanga lokola niongo;

4. Babenganaka libanda ya nzela babola oyo bazali na bosenga; batu ya mawa ya mboka babombamaka esika moko:

5. Tala, lokola bampunda ya zamba na esobe, bakokende na mosala na bango na tongo, naposa makasi koluka nyama na bango ya kolia; esobe epesaka bango mapa pona bana na bango;

6. Babukaka matiti ya kolia na elanga, pe babukaka elanga ya vino ya mutu mabe;

7. Balekisaka butu bolumbu, bazangi bilamba, pe bazali na ezipeli te na malili;

8. Bazali kopola na mbula makasi ya bangomba, pe, bazangi ekimelo, bazali kofinama na libanga...

9. Na mobulu nionso, balongolaka mwana bitike na tolo, pe bazwaka biloko ya babola pona niongo.

10. Bango bakendaka bolumbu, bazangi bilamba, pe, na nzala, bamemaka liboke;

11. Na kati ya bifelo na bango bazali kosala mafuta, bazali koniata esika ya kokatisa vino, pe bazali naposa ya mayi.

12. Libanda ya engumba Kolela ya pasi ya bakufi pe motema ezoka ekoganga lisungi pe Nzambe akotia mbindo na esika na yango te.

13. Bango bazali banguna ya pole, bayebi banzela na ye te pe batambolaka na banzela na ye te.

14. Mobomi atelemi napole, abomi mobola pe mokeleli, pe na kati ya butu azali lokola moyibi.

15. Lisu ya mosali ekobo ezali kokengela pokwa, ezali koloba ete: Lisu moko te ekomona ngai; pe azipi elongi na ye.

16. Na molili abukaka bandaku, na moyi bamibombaka; bayebi pole te;

17. Pamba te tongo ezali elili ya liwa pona bango nionso, po bayebi somo ya elili ya liwa.

18. Bananaka mbangu na likolo ya mayi, eteni na bango elakelami mabe na mabele; babalukaka na nzela ya bilanga ya vino te.

19. Kokawuka pe molunge ememaka mayi ya mbula pembe; Sheol esalaka pe bongo epayi ya baoyo basumuki.

20. Libumu ya mama ebosanaka bango; bamitiopi eliaka bango; bakokanisa ye lisusu te: bosoto ekobukana lokola nzete!

21. Babitolaka nionso na mwasi ya libala oyo aboti te, pe basalelaka te bolamu na mokufeli mobali.

22. Pe na nguya na ye alongoli batu ya nguya na nse; soki atelemi, mutu azali lisusu na elikya ya bomoyi te.

23. Apesaka ye libateli, pe batie motema na ye; kasi misu na ye ezali kotala banzela na bango.

24. Batomboli likolo: na mwa moke bazali lisusu te; bazindi na se, pe

basangisami esika moko lokola mitu ya masangu oyo ekatami.

25. Pe soki ezali bongo te, nani akofinga ngai na lokuta pe akobimisa maloba na ngai pamba ?

25Mokapo 25

1. Bildad, mutu ya Shukhi ayanolaki pe alobi:
2. Bokonzi pe somo ezali elongo na ye; atiaka kimia na bisika na ye oyo etombwana.
3. Tokoki kotanga mampinga na ye ya likolo? Pe likolo ya nani pole na ye engengaka te?
4. Pe ndenge nini mutu akoki kozala sembo liboso ya *Nzambe ? Pe oyo abotami na mwasi akozala peto ndenge nini?
5. Tala, ata sanza ezali kongenga te, pe minzoto ezali peto na miso na ye te.
6. Mingi koleka mutu oyo azali motiopi ya moke, pe mwana ya mutu azali motiopi!

26Mokapo 26

1. Yobo azwaki maloba pe alobi:
2. Lokola oyaka kosalisa ye oyo azalaki na nguya te! Ndenge okangolaka loboko oyo ezalaki na bolembu!
3. Toli nini opesaki ye oyo azalaki na bwania te! Pe omonisaki mayele mingi penza!
4. Pona nani olobi maloba, pe pema oyo ebimi na kati na yo ezali ya nani?
5. Bakufi bazali koningana na se ya mayi pe baoyo bafandi kuna.
6. Sheol ezali motakala liboso na ye, pe elamba moko te pona mboka ya bakufi
7. Atamboli nord likolo ya esika oyo ezali na eloko moko te, atelemisi mabele likolo ya eloko te.
8. Akangaka mayi na mapata na ye, pe lipata ekabwani na se na yango te;
9. Azipi elongi ya kiti na ye ya bokonzi pe atamboli mapata na ye likolo na yango.
10. Akataka serkle moko likolo ya mayi, ti na suka ya ndelo ya pole ezali na molili.
11. Makonzi ya likolo eningani pe ekamwi na pamela na ye.
12. Na nguya na ye azali koningisa mayi monene, pe na mayele na ye, azali kobuka Rahaba.
13. Na Molimo na ye likolo ezali kitoko; loboko na ye etobolaka nyoka oyo ezali kokima.

14. Tala, makambu oyo ezali moke ya banzela na ye, pe boniboni ezali moke koyimayima oyo toyoki ya ye! Pe kake ya makasi na ye, nani akoki kososola yango?

27Mokapo 27

1. Yobo akobaki lisusu koloba likambu na ye, pe alobi :
2. *Nzambe azali na bomoyi, oyo alongoli lotomo na ngai, pe Oyo akoki-na-Nguya-Nionso oyo akomisi molimo na ngai bololo:
3. Tangu nionso oyo elimo na ngai ezali kati na ngai pe pema ya +Nzambe ezali na kati ya zolo na ngai,
4. Mbebu na ngai ekoloba mabe te, monoko na ngai ekoloba lokuta te.
5. Bosoto nini ete ngai nalongisa bino! Kino nakokufa, nakotika boboki na ngai mosika te;
6. Nakosimba boyengebene na ngai, pe nakotika yango te; motema na ngai ezali kopamela ngai te pona mikolo na ngai.
7. Tika ete monguna na ngai azala lokola mutu mabe, pe oyo azali kotelemela ngai lokola oyo azangi sembo!
8. Po elikya ya mutu ya mbindo ezali nini tangu akolongola ye, tangu +Nzambe akolongola molimo na ye?
9. *Nzambe akoyoka kolela na ye tangu pasi ekoyela ye?
10. Akomona esongo na ye epayi ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso? Akobelela +Nzambe tangu nionso?
11. Nakolakisa teya bino na tina ya loboko ya *Nzambe, nakobomba te oyo ezali epayi ya Oyo akoki -na-Nguya-Nionso.
12. Tala, bino moko bomoni yango: pe pona nini bozali kosala makambu oyo ya pamba?
13. Oyo ezali, liboso ya *Nzambe, eteni ya mutu mabe pe libula oyo batu ya mobulu bazwaka epayi ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso.
14. Soki bana na ye bakomi mingi, mopanga ezali pona bango, pe bikitani na ye bakotonda na mapa te.
15. Baoyo bakotikala sima na ye bakokundama na liwa, pe basi na ye bakufela mibali bakolela te.
16. Soki alokoti pe asangisi palata lokola putulu pe abongisi bilamba lokola mabele ya potopoto.
17. Abongisaka yango pona ye moko, kasi moyengebene akolata yango; pe mbongo yango ekokabolama na batu oyo ya sembo.
18. Atongaki ndako na ye lokola nselele, lokola ndaku ya matiti oyo mokengeli asali.
19. Amilali mozwi, pe akosala yango lisusu te; afungoli misu, pe azali lisusu te.
20. Lokola mayi somo mingi ezwi ye; na butu mopepe makasi ememi ye;
21. Mopepe ya esti ememi ye mosika, pe etindi ye mosika, pe ememi ye mosika na esika na ye.
22. abwakelaki ye likolo na ye pe ayokeli ye mawa te; akolinga kokima

loboko na ye.

23. Bakobeta maboko na bango likolo na ye, pe bakobengana ye na esika na ye na kobetaka piololo.

28Mokapo 28

1. Ezali na bisika pona kozwa palata, pe esika pona kopetola wolo;
2. Ebende ebimisamaka na putulu, pe kuivre ezawamaka na konyangwisa mabanga.
3. asilisaki molili pe azali koluka na bozindo ti na suka ya nionso, libanga ya molili pe elili ya liwa.
4. Atimboli libulu mosika na esika bafandi na mabele; baoyo babosani na makolo, bakangisami, babwakami mosika na batu.
5. Mapa ebimaka na kati ya mabele; pe na se na yango ebaluki lokola nde na moto.
6. Mabanga na yango ezali esika ya safire, pe putulu ya wolo ezali kuna.
7. Ezali nzela oyo ndeke oyo eliaka misuni eyebi yango te, pe lisu ya pongo emoni te;
8. Banyama ya zamba eniati yango te, nkosi akatisi yango te.
9. Mutu atomboli loboko na ye likolo ya libanga ya makasi, alongoli bangomba wuta na misisa na yango;
10. Atumbolaka banzela ya mayi na kati ya mabanga; pe liso na ye emonaka biloko nionso ya motuya;
11. Azali kokanga bibale po ete esopana te; pe abimisaka oyo ebombama na pole.
12. Kasi bwanya ekozwama wapi? Pe esika ya mayele ezali wapi?
13. Mutu moko te ayebi talo na yango, pe azwami te na mokili ya batu ya bomoyi.
14. Bozindo alobi: Azali kati na ngai te; pe mayi monene elobi: Azali elongo na ngai te.
15. Wolo ya peto ekopesama na esika na yango te, pe palata ekoki te komekama lokola motuya ya kosomba yango.
16. Ekokani te na Wolo ya Ofire, ata onix ya motuya pe safire.
17. Okokokisana yango te na wolo to na libanga motuya ya kristale te, pe ekoki te kopesama motuya moko na mbeki ya wolo ya malamu.
18. Pemberi na ye, mabanga motuya ya korayi pe ya kristale eyaka na makanisi te; pe kozala na bwanya eleki mayaka.
19. Topaze ya Etiopie ekokani na yango te, pe ekopesama motuya te na wolo ya peto.
20. Kasi bwanya ewuti wapi? Pe esika ya mayele ezali wapi?
21. Ebombami na misu ya mutu nionso ya bomoyi, pe ebombami na bandeke ya likolo.
22. Mboka ya bakufi pe liwa balobi: Na matoyi na biso toyoki sango na ye.
23. Nzambe asosolaka nzela na ye, pe ayebi esika na ye.

24. Po ye atalaka ti na suka ya mabele. Amonoka nionso oyo na se. 25. Tangu asalaki kilo pona mopepe, pe atiaki ndelo na bibale.
26. Tangu atiaki mobeko pona mbula, pe nzela pona kake.
27. Bongo amonaki yango pe amonisaki yango; atindaki yango, pe alukaki yango lisusu;
28. Alobi na mutu: Tala, kobanga Nkolo, ezali bwanya pe kolongwa na mabe ezali mayele.

29Mokapo 29

1. Yobo akobaki lisusu koloba likambu na ye, pe alobi.
2. Oh! Soki nazalaki lokola na basanza ya kala, lokola na mikolo oyo +Nzambe azalaki kobatela ngai;
3. Tangu azalaki kongengisa winda na ye likolo ya moto na ngai, pe natambolaki na pole na ye na kati ya molili
4. Lokola nazalaki na mikolo ya bokoli na ngai, tangu sekele ya +Nzambe ezalaki kokamba hema na ngai;
5. Tangu oyo lisusu Oyo akoki-na-Nguya-Nionso azalaki nanu elongo na ngai, pe bana na ngai bazalaki zingazinga na ngai;
6. Tangu matambe na ngai masukolamaki na kati ya miliki, pe libanga pemberi na ngai esopaki bibale ya mafuta! - .
7. Tango nabimaki na porte ya engumba, tango nabongisi kiti na ngai na esika ya batu nionso.
8. Bilenge mibali komona ngai pe bamibombaki, pe mibange batelemaki pe batikalaki kaka ya kotelema;
9. Bakonzi bakangaki maloba pe batiaki maboko na bango likolo ya monoko na bango.
10. Mongongo ya batu ya lokumu efandaki kimia, lolemo na bango ekangamaki na likolo ya monoko na bango.
11. Tangu litoi eyokaki ngai, ebengi ngai mopambolami; pe lisu emonaki ngai, etatolaki ngai;
12. Po nabikisaki babola oyo bazalaki kolela pona kosenga lisalisi, pe mwana bitike oyo azalaki na mosungi te.
13. Lipamboli ya mutu oyo azali kokufa eyaki likolo na ngai, pe natondisaki na esengo motema ya mwasi oyo mobali akufa.
14. Namilatisaki bosembo, pe yango ezipaki ngai; boyengebene na ngai ezalaki lokola nzambala pe kitendi ya elamba nakangi na moto na ngai.
15. Nazalaki misu pona mokufi misu pe makolo ya mokakatani;
16. Ngai, nazalaki tata pona babola pe natalaki likambu ya ye oyo nayebi ye te;
17. Pe nabukaki mbanga ya mutu ya mbindo, pe na kati ya minu na ye nalongolaki oyo ye akangaki.
18. Pe nalobaki: Nakokufa na kati ya zala na ngai, pe nakobakisa mikolo na ngai lokola zelo;
19. Mosisa na ngai ekofungwama na mayi, pe mayi oyo ezalaka na

matiti ekofanda butu mobimba na bitape na ngai;

20. Kembo na ngai ekotikala tangu nionso ya sika kati na ngai, pe likonga na ngai ekozala ya sika na loboko na ngai.

21. Bayokaki ngai pe bazelaki, pe bafandaki nye pona koyoka pe kozwa toli na ngai;

22. Sima na ngai koloba bazali kozongisa liloba te, pe maloba na ngai ezali kosopana likolo na bango ;

23. Bazelaki ngai lokola mbula, pe bafungolaki minoko na bango lokola pona mbula ya eleko ya suka.

24. Soki nasekisi bango, bazalaki kondima te, pe bakweyisaki kimia ya elongi na ngai te.

25. Naponaki nzela pona bango pe nafandaki na moto na bango, pe nafandaki lokola mokonzi na kati ya lisanga na ye, lokola ye oyo abondisaka baoyo bazali kolela.

30Mokapo 30

1. Pe sik'oyo baoyo bazali na mbula bilenge koleka ngai bazali kотиола ngai, baoyo nalingaki kotia batata na bango elongo na bambwa ya etonga na ngai.

2. Makasi ya maboko na bango elingaki kosala bolamu nini pona ngai ? Bokasi nionso ya bango esili.

3. Bakawuki na bozangi pe na nzala, bakomi kolia mabele ya kokawuka, oyo banda kala etikali pamba pe ebeba;

4. Basangisi ba purslane ya mbu o ntei ya matiti, pe, pona limpa na bango, mosisa ya balabala.

5. Babengani bango na kati ya lisanga ya batu, bakoganga na tina bango lokola moyibi,

6. Bazali kofanda na banzela mike ya mabulu kati na bangomba mibale, kati na mabulu ya mabele pe na mabanga;

7. Kati ya matiti, bazali koganga, bazali kolala na se ya nzube.

8. Bana ya batu ya mbindo, pe bana ya bato bazanga kombo, babeti bango fimbu na mboka.

9. Pe sik'oyo nakomi loyembo na bango pe nakomi lisolo na bango.

10. Bayinaka ngai, batelemi mosika na ngai, pe bazali kobwakela elongi ngai soyi;

11. Pamba te afungolaki singa na ngai pe abeti ngai, babwaki mosika ndelo nionso liboso na ngai.

12. Na loboko na ngai ya mobali, bilenge oyo etelemeli ngai; Bazali kotindika makolo na ngai pe babongisi banzela na bango pona kobundisa ngai;

13. Babebisi nzela na ngai, bakomibongisaka pona likama na ngai, pe bazali naposa que mutu asunga bango;

14. Bazali koya lokola nde bazali koleka na nzela ya monene, bazali kobalukaka na kati ya kati ya biloko oyo ebeba. 15. Somo ebaluki kotelemela

ngai, ezali kolanda lokumu na ngai lokola mopepe, pe lobiko na ngai eleki lokola lipata.

16. Pe sik'oyo molimo na ngai esopani na kati na ngai: Mikolo ya pasi ekangaki ngai.

17. Butu ezali kotobola mikuwa na ngai pe ekokabolaka yango kati na ngai, pe pasi oyo ezali koswa ngai pe kotika te nalala;

18. Na makasi na yango monene, elamba na ngai ebongwani; akangisai ngai makasi lokola nzambala na kikongo na ngai.

19. Abwaki ngai na kati ya potopoto, pe nakomaki lokola putulu ya mabele pe putulu ya moto.

20. Nazali kobelela yo, pe ozali koyanola ngai te; Natelemi wana, pe yo otali ngai na misu te!

21. Obongwani motema mabe pona ngai; ozali kobundisa ngai na makasi ya loboko na yo.

22. Omemi ngai na mopepe, otiki yango epumbwisa ngai mosika, pe makelele makasi ya mopepe epanzi ngai.

23. Po nayebi ete omemi ngai na liwa, pe na ndako ya makita ya batu nionso ya bomoyi.

24. Kasi ozali kosembola loboko na yo, pe na kati ya pasi na kosenga lisungi te ?

25. Naleli te pona ye oyo azalaki na mikolo ya pasi, pe molimo na ngai ezalaki na mawa te pona babola ?

26. Po nazelaki bolamu, pe mabe eyaki, nazalaki kozela pole, pe molili eyaki.

27. Kati na ngai ekopola pe ekopema te ; mikolo ya pasi ekomeli ngai.

28. Natambolaka ngai nionso mwindu pe ewuti na moyi te. Natelemi na kati ya lisanga pe nazali koganga na kosenga lisungi.

29. Nakomi ndeko mobali ya bambwa ya zamba pe nakomi mozalani ya ba Ibu.

30. Pe loposo na ngai ekomi mwindu pe ekomi kongama na ngai, pe mikuwa na ngai etumbami na molunge.

31. Pe bongo nzenze na ngai ekomaki pona matanga, pe flite na ngai ekomi mongongo ya baoyo bazali kolela.

31 Mokapo 31

1. Nasalaki boyokani na misu na ngai: pe ndenge nini nakokaki kotia bokebi na ngai na moseka?

2. Pe elingaki kozala nini eteni ya +Nzambe wuta na likolo, pe libula ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso wuta na likolo?

3. Kobebisama ezali te pona batu mbindo, pe mikakatano pona baoyo basalaka mabe te?

4. Ye azali komona nzela na ngai te, pe kotanga matambe na ngai nionso te?

5. Soki natambolaki lokuta, soki makolo na ngai ekendeki mbangu na

bokosi.

6. Tika ameka bosembo na ngai na kilo ya balansi, pe +Nzambe akoyeba bozangi mbeba na ngai.

7. Soki litambe na ngai epengwaki na nzela, pe motema na ngai elandi misu na ngai, pe bosoto ekangami na loboko na ngai.

8. Tika ete nalona pe mosusu aliya, pe bana na ngai bapikolama na misisa!...

9. Soki motema na ngai ekosamaki epayi ya mwasi pe nazali kokengela na ekuke ya moninga na ngai, 10. Tika ete mwasi na ngai abalola libanga ya konika pona mutu mosusu, pe basusu balala likolo na ye;

11. Pamba te, oyo ezali soni, pe ezali mbeba oyo bazuzi bakopesa etumbu :

12. Po ezali moto oyo ezikisaka kino na libulu mozindo pe oyo ekozikisa na mosisa biloko na ngai nionso...

13. Soko naboyaki lotomo ya mosali na ngai ya mobali to mosali na ngai ya mwasi tangu babetaki tembe na ngai.

14. Nalingaki kosala nini tangu *Nzambe akotelema? Pe soki atuni ngai, nakoyanola ye nini?

15. Ye oyo asala ngai na libumu ya mama na ngai, asali ye te, pe ezali kaka ye moko te asala biso na libumu ya mama te?...

16. Soki naboyaki baposa ya babola, soki nasilaki kolembisa misu ya mwasi oyo akufela mobali;

17. Soki naliyaki eteni na ngai kaka ngai moko, pe boye ete bitike aliaki yango te; -

18. Kasi wuta bolenge na ngai, akolisami elongo ngai lokola na tata, pe banda na libumu ya mama na ngai nasungaki ye;...

19. Soki namonaki mutu azali kokufa pona kozanga elamba, pe mobola azali kozanga ezipelo;

20. Soki loketo na ye epamboli ngai te, pe amiyokaki moto na suki ya bampate na ngai te;

21. Soki natombolaki loboko na ngai epayi na etike, po namoni lisungi na ngai na ekuke ya engumba.

22. Tika lipeka na ngai elongwa na litonga na yango, pe loboko na ngai oyo ebukani elongwa na mokuwa!

23. Po te pasi oyo ewutaki na *Nzambe ezalaki bobangi pona ngai, pe liboso ya monene na ye nakokaki kosala eloko te...

24. Soki natiaki elikya na ngai na wolo, pe nalobi na wolo ya malamu : nakotia motema na yo;

25. Soki nasepelaki ete bozwi na ngai ezalaki ya mingi, pe ete loboko na ngai ezwaki mingi;

26. Soki natalaki pole tangu ezalaki kongenga, pe sanza tangu ezalaki kotambola na kembo na yango,

27. Pe motema na ngai ekosamaki na kobombana, pe monoko na ngai epesaki loboko ngai beze,

28. Yango elingaki kozala mabe oyo mosambisi akopesa etumbu, po nalingaki nawangana *Nzambe oyo azali likolo;...

29. Soki nasepelaki na kobebisama ya ye oyo ayinaki ngai, soki nasepelaki na esengo tangu pasi ezwaki ye; - .
30. Pe natikaki monoko na ngai te esala masumu, nalakela ye mabe na nzela ya kofinga:
31. Soki batu ya ndaku na ngai balobaki te: Nani oyo akotondisa biso na mosuni ya nyama na ye?
32. Mopaya alekisaki butu libanda te, nafungolaki bikuke na ngai na baleki nzela;
33. Soki nazipaki botomboki na ngai lokola Adam, nabombaki mbindo na ngai na kati na ngai.
34. Pamba te nazalaki kolenga ebele ya batu, pe kotiola mabota ezalaki kobangisa ngai, pe natikalaki nye pe nabimaki na ekuke te:
35. Oh! Soki nazalaki na mutu oyo akoyoka ngai! Tala elembo na ngai. Tika ete Oyo akoki-ya-Nguya-Nionso ayanola ngai, pe tika ete monguna na ngai oyo akotelemaka ngai akoma na buku!
36. Nalingaki komema yango na lipeka na ngai te? Nakomikanga yango lokola motole?
37. Nakoyebisa ye motango ya matambe na ngai; nakopusana na ye lokola mokonzi
38. Soki mabele na ngai ezali koganga na kotelemela ngai, pe mikala na yango ezali kolela elongo.
39. Soki naliaki makasi na yango na kozanga kofuta mbongo, pe naniokolaki milimo ya bankolo na yango ti bakufa.
40. Tika nzube ekola na esika ya ble, pe matiti mabe na esika ya orje! Maloba ya Yobo esili.

32Mokapo 32

1. Pe batu wana misatu batikaki koyanola na Yobo, pamba te azalaki sembo na miso na ye moko.
2. Bongo elihu mwana ya Barakaele mobuzi, ya libota ya Ram, atomboki na kanda makasi epayi na Yobo po amilongisaki na esika ya kolongisa Nzambe.
3. Pe kanda na ye epelelaki baninga na ye misatu, po bazalaki na eyano te pe bakweisaki Yobo.
4. Elihu azelaki Yobo tangu azoloba, pamba te bazalaki mikolo koleka ye na bambula.
5. Elihu amoni ete eyano ezalaki te na monoko ya batu misatu, pe kanda na ye epeli.
6. Elihu, mwana ya Barakeele, Mobuzi, ayonalaki pe alobi: Ngai, nazali elenge pe bino bozali mobange; yango wana nabangaki pe nabangaki koyebisa bino makambu oyo nayebi.
7. Nalobaki: Mikolo ekoloba, pe bambula ebele ekopesa mayele.
8. Nzokande, molimo ezali kati na batu, pe pema ya Oyo akoki-ya-Nguya-Nionso epesaka bango bososoli.

9. Ezali mibange te bazali na mayele, pe bakulutu nde basosolaka te oyo ezali sembo.
10. Yango wana nalobi: Boyoka ngai; Ngai pe nakoyebisa makambu oyo nayebi.
11. Tala, nazelaki maloba na bino, nayoki bososoli na bino, kino botalela likambo yango;
12. Napesi bino likebi na ngai nionso: pe tala, moko te kati na bino andimisaki Yobo, oyo ayanolaki maloba na ye.-
13. Noki te boloba : Tozwi bwania. *Nzambe akosala ete amipesa, kasi mutu te.
14. Kasi alobi na ngai te, nakoyanola na ye na maloba na bino te.
15. Babangaki, bazali lisusu koyanola ye te; bazangi maloba.
16. Nazelaki, po balobaki lisusu te, po batikelaki wana, bayanolaki lisusu te;
17. Ngai pe nakoyanola na ngala na ngai; Ngai pe nakoyebisa makambu oyo nayebi;
18. Po natondi na maloba, elimo oyo ezali kati na ngai ezali kotinda ngai.
19. Tala, libumu na ngai ezali lokola vino oyo efungwami te; epasukaka lokola poso ya sika ya vinyo.
20. Nakoloba pe nakopema; Nakofungola mbebu na ngai pe nakoyanola;
21. Nakozua ngambo ya mutu te, pe nakoflate ata mutu te;
22. Po nayebi koflate te: Ye oyo asali ngai akolongola ngai noki.

33Mokapo 33

1. Kasi, Yobo, nabondeli yo, yoka oyo nakoloba, pe tia matoyi na maloba na ngai nionso.
2. Tala, nafungoli monoko na ngai, lolemo na ngai ezali koloba na kati ya monoko na ngai.
3. Maloba na ngai ekozala lolenge ya bosembo ya motema na ngai, pe mbebu na ngai ekoloba na bopeto ya boyebi na ngai.
4. Molimo ya *Nzambe asali ngai, pe pema ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso ekosala ete ngai nazala na bomoyi.
5. Soki okoki, yanola ngai; telema wana liboso na ngai, bongama!
6. Tala, liboso ya *Nzambe, nazali lokola yo, ngai pe nasalami wuta na mabele ya potopoto.
7. Tala, somo na ngai ekobangisa yo te, pe kilo na ngai likolo na yo ekopeze te.
8. Solo olobi na matoyi na ngai, pe nayoki lokito ya maloba na yo.
9. Nazali peto, nazangi botomboki te; Nazali peto, pe mabe ezali te kati na ngai;
10. Tala, azali koluka libaku ya kopamela kati na ngai, azali kotala ngai lokola monguna na ye;

11. Atie makolo na ngai na kati ya bibende, pe azali kokengela banzela na ngai nionso.
12. Tala, nakoyanola yo ete na likambo oyo ozalaki sembo te, po +Nzambe azali monene koleka mutu.
13. Pona nini ozali kobeta tembe na ye? Po ye akoyanola ata lisolo moko te ya misala na ye.
14. Pamba te *Nzambe alobaka mbala moko, pe mbala mibale - pe tosalaka bokebi te.
15. Kati na ndoto, na emoniseli ya butu, tangu pongi makasi ekweyi likolo na batu, tango balali na mbeto na bango.
16. Na sima, afungoli litoyi ya batu pe atie elemba na mateya,
17. Pona kolongola mutu na oyo azali kosala; pe abombi lolendo mosika ya mutu;
18. Abateli molimo na ye mosika ya libulu, pe bomoyi na ye na ekweya na mopanga.
19. Akebisi ye na nzela ya pasi likolo na mbeto na ye, pe etumba ya mikuwa na ye ezali tangu nionso.
20. Pe bomoyi na ye ezali koyina pe kosanza lipa, pe molimo na ye ezali naposa ya bileyi te;
21. Nzoto na ye esili pe lisusu kokonda, pe mikuwa na ye, oyo ezali komonana te, ebimisami polele;
22. Pe molimo na ye ezali kopusana penepene na libulu, pe bomoyi na ye epayi ya baoyo babomaka.
23. Soki ezali pona ye na anjelu moko, mokumbi maloba moko kati na nkoto, pona kolakisa na mutu oyo ezali pona ye, mokumba na ye,
24. Akosala ye ngolu, pe akoloba: Kangola ye na kokita na libulu, namoni lifuti ya bokangolami.
25. Bongo mosuni na ye ekozala ya sika koleka na bomwana; akozonga na mikolo ya bolenge na ye;
26. Akobondela +Nzambe, pe akopesa ye ngolu; pe akomona elongi na ye na banzembo ya elonga, pe Nzambe akozongisela mutu boyengebene na ye.
27. Akoyemba liboso ya batu, pe akoloba: Nasalaki lisumu pe napengwaki nakotika nzela ya boyengebene, pe azongiseli ngai te.
28. Akangoli bomoyi na ngai ekita na kati na libulu te, bomoyi na ngai ekosepela lisusu komona pole.
29. Tala, *Nzambe asalaka biloko wana nionso mbala mibale to misatu elongo na mutu,
30. Pona kolongola bomoyi na ye na libulu, pona kongengisa ye na pole ya batu na bomoyi.
31. Zala na bokebi, Yobo, yoka ngai pe fanda nye, pe ngai nakoloba.
32. Soki eloko ya koloba ezali, yanola ngai ; loba, po nalingi nasepela na bosembo na yo ;
33. Soki ezali te, yoka ngai, fanda nye, pe nakolakisa yo bwanya.

34Mokapo 34

1. Pe Elihu azwaki lisusu maloba pe alobi ete :
2. Boyoka maloba na ngai, bino batu ya bwanya, pe bino batu boyekoli, boyoka ngai!
3. Po litoyi emekaka maloba lokola kati ya monoko emekaka bileyi.
4. Biso moko topona oyo ezali sembo, toyeba kati na biso oyo ezali malamu !
5. Po Yobo alobaki : Nazali sembo, pe Nzambe alongoli lotomo na ngai.
6. Nakobuka lokuta atako lotomo na ngai ; pota na ngai ekoki kobikisama te, ata nabukaki mobeko te.
7. Mutu nini azali lokola Yobo, azali komela kotiolama lokola mayi,
8. Oyo asalakka lisanga elongo na baoyo basalaka mabe pe atambolaka elongo na batu mabe ?
9. Po alobaki : Litomba ezali te na mutu na komona esengo na Nzambe !
10. Yango wana, boyoka ngai, bino batu ya bososoli! Mosika na Nzambe mabe, pe mosika ya Oyo akoki-na-Nguya-Nionso kozanga bosembo !
11. Kasi akozongisela mutu mosala oyo asali, pe akosala mutu moko na moko azwa na kolanda nzela na ye.
12. Ya solo, Nzambe asalaka te lolenge ya mabe, pe Oyo akoki-na-Nguya-Nionso abebisaka lotomo te.
13. Nani apesaki ye akamba mabele ? Pe nani asalaki mokili mobimba ?
14. Soki azalaki na makanisi kaka pona ye moko, soki ye alongoli elimo na ye pe pema na ye,
15. Mosuni nionso elingaki kolimwa, pe mutu nde azongaki na putulu.
16. pe soki bolingi kososola pe koyoka likambo oyo, soki olingaki kotia likebi na mongongo ya maloba na ngai !
17. Mutu oyo ayinaka bosembo asengeli pe koyangela ? To okokweisa oyo azali sembo mobimba ?
18. Esengeli koloba na mokonzi : Belial, pe na batu minene : babomi?
19. Ye oyo akotelaka bakambi te, pe oyo alongisaka bazwi liboso ya babola te ! Po ete nionso ezali misala ya maboko na ye.
20. Na mbala moko bakufi ; pe na katikati ya butu, batu baningani pe bakufi, pe babomi batu ya nguya na maboko te.
21. Po misu na ye ezali likolo ya banzela ya mutu, pe amonaka matambe na ye nionso.
22. Ezali na molili moko te to elili ya liwa moko te, po ete basali ya mbindo babombama kuna.
23. Po azelisaka mutu tangu molayi mingi te, po ete akoka kosambisa ye liboso ya *Nzambe.
24. Abukaka batu ya nguya na kozanga kotala bango, pe atie basusu na esika na bango.
25. Yango wana ayebi misala na bango, pe akweyisaka bango na butu moko ; pe baniatami.
26. Abetaka bango lokola basali mabe na esika ya batu bamonoka,
27. Pamba te batiki kolanda ye, pe bataleli banzela na ye nionso te.

28. Po na kosala ete kolela ya mobola emata epayi na ye, pe po ete ayoka kolela ya mobola.
29. Tangu apesaka bopemi, nani akotungisa ? Pe soki abombi elongi na ye, nani akoki komona ye ? Ezala bongo na ekolo moko pe na mutu moko,
30. Ete mutu oyo ya mbindo akoka koyangela te, po batiela batu mitambu te.
31. Po alobaki solo na Nzambe ete : Nazali komema etumbu na ngai, nakosala lisusu mabe te ;
32. Oyo nazali komona te, yo moko lakisa ngai ; soki nasalaki mabe, nakozongela lisusu mabe te.
33. Akozonisela ye kolanda makanisi na yo ? po ete yo oboyi, yo oponi, kasi ngai te ; oyo oyebi, loba yango
34. Batu ya bososoli bakoloba na ngai pe mutu ya bwania akoyoka ngai.
35. Yobo alobaki na boyebi te, pe maloba na ye emonisi mayele te ;
36. Na bongo, nalingaki ete Yobo amekama kino suka, po biyano na ye ezali ya lolenge ya batu mabe !
37. Po abakisaki likolo na nionso lisumu na ye ya botomboki, abeti maboko na ye kati na biso, pe abakisi maloba na ye pona kotelemela Nzambe.

35Mokapo 35

1. Elihu azwaki maloba pe alobi:
2. Okanisi ete likambu oyo ebongi, ete olobi: Nazali sembo koleka *Nzambe?
3. Po ozali kotuna litomba nini ezali na yango: Litomba nini nazali na yango koleka soki nasali lisumu te?
4. Nakoyanola yo na maloba, pe na baninga na yo elongo na yo.
5. Tala likolo pe otala, pe tala mapata, eleki yo likolo.
6. Soki osali lisumu, mabe nini okosala ye? Pe soki masumu na yo ebakisami, ekosala ye nini?
7. Soki ozali sembo, opesi ye nini, to azwi nini na loboko na yo?
8. Pona mutu lokola yo mabe na yo ezali eloko, pe boyengebene na yo ezali eloko pona mwana na moto.
9. Bakoganga na ntina ya ebele ya minioko, pe tobengi lisungi na tina ya loboko ya batu ya nguya;
10. Pe balobi te: Wapi +Nzambe, mozalisi na ngai, oyo apesaka banzembo ya esengo na butu,
11. Oyo Nani akomisaka biso mayele koleka banyama ya mabele, pe akomisaka biso bwania koleka bandeke ya likolo?
12. Bongo bazali koganga, pe ye ayanoli te, na tina ya lolendo ya batu mabe.
13. Ya solo, oyo ezali bisengi ya pamba *Nzambe ayokaka yango te, pe Oyo akoki-na-Nguya-Nionso atalelaka yango te.

14. Atako olobi ete ozali komona ye te, likambu na yo ezali liboso na ye; yango wana zela ye.

15. Sik'oyo, soki kanda na ye esili nanu kotala ye te, Yobo asengeli koyeba lolendo na ye monene te?

16. Yobo afungoli monoko na ye pamba; asangisaki maloba ezanga boyebi.

36Mokapo 36

1. Elihu akobaki pe alobi:

2. tiela ngai bokebi mwa moke, pe nakolakisa yo, ete nazali nanu na maloba pona +Nzambe.

3. Nakobenda boyebi na ngai mosika, pe nakopesa bosembo na mokeli na ngai.

4. Pamba te ya solo, maloba na ngai ezali lokuta te; ye oyo azali na boyebi ya kokoka azali liboso na yo.

5. Tala, *Nzambe azali na nguya pe atiolaka te; azali na nguya na makasi na ye ya motema.

6. Atikaka batu mabe babika te, kasi alongisaka babola.

7. Alongolaka misu na ye na bayengebeni te, pe azali na bakonzi na kiti ya bokonzi, pe afandisaka bango na se libela, pe batombwami.

8. Pe soki, bakangami na miniololo, bazwami na bokangami ya basinga ya mawa,

9. Alakisi bango misala basalaki, pe masumu na bango, pamba te bakomaki batu ya lolendo;

10. Afungoli matoyi na bango pona kopamela bango, pe ayebisaki bango ete balongwa na mabe.

11. Soki bayoki pe basaleli ye, bakolekisa mikolo na bango na kati ya bomengo pe bambula na bango na kati ya makambu ya esengo;

12. Kasi soki bayoki te, bakosuka na mopanga pe bakokufa pona kozanga boyebi.

13. Batu ya mbindo na motema balokotaka kanda; baganga te tangu akangi bango miniololo.

14. Bakokufa tangu bazali nanu na bolenge, pe bomoyi na bango esilaka na kati ya batu ya bosoto.

15. Abikisaka babola kaka na bapasi na bango, pe na nzela ya minioko afungoli matoyi na bango.

16. Akobimisa yo pe na libulu ya mikakatano pe akopesa yo bonsomi, esika oyo mitungisi ezali te, pe mesa na yo ekozala ya kimia pe etondi na mafuta ya grese.

17. Kasi otondi na bikateli ya batu mabe; kosambisa pe bosembo ekangi yo.

18. Lokola kanda ezali, keba ete elongola yo te na nzela ya etumbu; pe lisiko monene ekosala te ete etumbu ekomela yo.

19. Akotala bomengo na yo? Te; -ezala wolo te, to pe biloko nionso ya

nguya.

20. Kozala na posa ya butu te, oyo ekolongola batu na esika na bango.
21. Okeba! Omitika kokende na mabe, po yango nde oponi na esika ya pasi.
22. Tala, *Nzambe amimonisi ete atombolami na nguya na ye: nani azali koteya lokola ye?
23. Nani apesaka ye motindo ya nzela na ye, pe nani akoloba: Osali mabe?
24. Kobosana te kokumisa mosala na ye, oyo batu bayembaka.
25. Mutu nionso amanoka yango, mokufi atala yango wuta mosika.
26. Tala, *Nzambe azali monene, pe toyebi ye te; motango ya bambula na ye mutu te akoyeba bozindo na yango.
27. Pamba te, ye abendaka matanga ya mayi: mipepe oyo asalaka na yango, asopaka na mbula,
28. Oyo mapata esopaka ; ekwoyeka matanga mingi likolo ya batu.
29. Nani akoki kososola kopanzana ya mapata pe makelele ya kopanzana ya tabernakle na ye.
30. Tala, atandi pole zingazinga na ye, pe azipi bozindo ya mayi monene.
31. Po asalelaka biloko yango pona kosambisa batu, pe apesaka bango bileyi mingi koleka.
32. Na maboko na ye azipi pole, pe apesaka ye mitindo esika nini asengeli abeta ;
33. Makelele na ye elobaka yango, ata bibwele bayokoka boyeyi na ye.

37Mokapo 37

1. Pona yango motema na ngai ezali koningana, pe koningana lokola nde ezali kolongwa na esika na yango.
2. Yoka bongo lokito makasi ya mongongo na ye pe kongulum oyo ewuti na monoko na ye!
3. Azali kokamba nionso na se ya likolo, pe bakake na ye ekongala ti na suka ya mabele.
4. Na sima na ye mongongo moko egangaki. Aganga na mongongo na ye ya kembo, pe akangaka bakake te tangu azali koyokisa mongongo na ye.
5. *Nzambe abetaka kake na ndenge ya kokamwa na mongongo na ye, azali kosala makambu minene oyo eleki bososoli na biso.
6. Pamba te alobi na mbula pembe: Bomonana na mabele! Pe lisusu mbula mingi, pe kosopana ya mbula ya makasi na ye.
7. Akolembisa loboko ya mutu na mutu, po batu nionso bayeba mosala na ye.
8. Banyama ya zamba bazongaka na bisika na bango ya kolala, pe batikali na bisika na bango ya kobombama.
9. Mopepe makasi ewutaka na bashambre ya sudi, pe mopepe ya malili ewutaka na nord.

10. Na pema ya *Nzambe glasi esalemi, pe monene ya mayi ekiti.
11. Atondisi lipata na mayi; pole na yango epalanganisaka mapata na kake mosika;
12. Pe na se ya litambwisi na ye babaluka na mosala na bango zingazinga, na nionso oyo ye azali kopesa bango mitindo, na etando mobimba ya mabele.
13. Soki amemi bango lokola lingenda, to po na mabele na ye, to na boboto.
14. Yoka likambu oyo, Yobo; telema wana, pe tala misala ya kokamwa ya *Nzambe.
15. Oyebi ndenge +Nzambe abongisaki bango pe ndenge nini azali kosala ete kake ya lipata na ye engenga?
16. Ososoli koningana ya mapata, misala ya kokamwa ya ye oyo azali ya kokoka na boyebi,
17. Pona nini bilamba na yo ekomaka molunge tangu mopepe ya sudi ezali kopesa pema na mabele?
18. Okoki lokola ye, kotanda etando ya likolo lokola talatala ya bibende?
19. Yebisa nini tosengeli koloba na ye! Tokoki koloba eloko te liboso ya molili.
20. Esengeli oyebisa ye ete nalingi koloba? Soki mutu asololi na ye, na ntembe te akomelama penza.
21. Pe sik'oyo mutu moko te azali komona pole oyo ezali kongenga na likolo, ezali na kati ya mapata; kasi mopepe elekaka pe ebengani yango, pe ebimisaka likolo ya peto.
22. Wolo ewuti na nor; +Nzambe, ye azali na lokumu ya somo.
23. Tokoki te kokoma epayi ya Oyo akoki -na-Nguya-Nionso; oyo aleki likolo na nguya, pe abongolaka boyengebene te, aniomolaka te.
24. Yango wana batu bakobanga ye; atalaka te baoyo bazali na bwania na motema.

38Mokapo 38

1. Yawe ayanolaki Yobo na kati ya mopepe makasi, pe alobi:
2. Nani oyo azali kokomisa molili na nzela ya maloba ya kozanga boyebi?
3. Kanga loketo na yo lokola mutu, pe nakotuna yo pe okoyebisa ngai!
4. Ozalaki wapi tangu natongaki mabele? Yebisa ngai soki ozali na mayele.
5. Nani atielaki ndelo na ye pona ye, soki oyebi? To nani atombolaki singa likolo na ye?
6. Miboko na ye efandi makasi likolo na nini, to nani atiaki libanga na ye ya songe,
7. Tangu minzoto ya tongo ezalaki koyemba elongo, pe bana nionso ya Nzambe bagangaka na esengo?

8. Nani akangaki mayi monene na bikangeli ya bikuke, tangu esopanaki pe ebimaki na libumu.
9. Tangu natiaki lipata elamba na yango, pe molili bilamba na yango ya kozipa;
10. Tangu nakataki ndelo na yango pe natielaki yango bikangelo pe bikuke,
11. Pe nalobi: okoya kino awa pe okokende mosika te, pe awa lolendo ya mbonge na yo ekotelema?
12. Yo, wuta mikolo na yo, opesa mitindo na tongo? Olakisi tongo-tongo esika na yango,
13. Ete ekoka kosimba basuka ya mabele, pe ete batu mabe baningana longwa na yango?
14. Mabele ebongwana lokola potopoto ya elembo, pe emonana lokola elatisami na elamba;
15. Pe pole na bango elongwami na batu mabe, pe loboko oyo etombwami likolo ebukani.
16. Okeyi kino na maziba ya mayi monene, pe oyengayenga na bozindo ya bozindo?
17. Bikuke ya liwa emonisameli yo? Pe omona bikuke ya elili ya liwa?
18. Kotala na yo emoni na bisika minene ya mabele? Loba yango, soki oyebi nionso oyo.
19. Wapi nzela ya esika ya kofanda ya pole ezali? Pe molili, esika na yango ezali wapi?
20. Ete omema bango na ndelo na bango, pe oyeba banzela ya ndaku na bango?
21. Po oyebi yango, pamba te obotamaki na tangu wana, pe motango ya mikolo na yo ezali monene!
22. Okenda na ebombelo ya mbula pembe, pe omona ebombelo ya mbula ya mabanga,
23. Oyo nabombi pona tangu ya pasi, pona mokolo ya etumba pe ya kobundana?
24. Na nzela nini pole ekabwamaka, pe mopepe ya esti epalanganaka likolo ya mabele?
25. Nani oyo atimbolaka banzela pona mbula makasi, pe nzela pona mingongo ya kake.
26. Pona koyeyisa mbula na mboka oyo mutu azali te, na esobe esika batu bazali te;
27. Pona kotondisa bisika ya pamba, pe kosala ete matiti ya mobesu ebima ?
28. Mbula ezali na tata, to nani abota matanga ya mamwe?
29. Na libumu ya nani glasi ebimaka ? Pe glasi moke ya likolo, nani abota yango?
30. Lokola mabanga, mayi ekangamaka pe likolo ya mozindo ekangami esika moko.
31. Okoki kokangisa bokangami ya minzoto sambo, to kofungola mikangami ya Orion?

32. Okoki kobimisa bilembo ya zodiake ebima na tangu na yango, pe otambwisaka Ursu monene pe bana na ye ba urse ya mike?
33. Oyebi mibeko ya likolo, to ozali kotia bokonzi na yo likolo ya mabele?
34. Okoki kotombola mongongo na yo na mapata, po ebele ya mayi ezipa yo?
35. Okoki kotinda kake, po ete akende pe aloba na yo ete: Tala ngai ye yo?
36. Nani atia bwania na kati ya motema, to nani apesa bososoli na molimo?
37. Nani oyo akotanga mapata na bwania, pe oyo asopaka milangi ya likolo.
38. tangu putulu esopani esika moko na kati ya eloko moko ya monene pe ndambu ya mabele ekangamaka esika moko?

39Mokapo 39

1. Yo nde obomaka nyama ya kolia pona nkosi ya mwasi pe okokisaka lokoso ya bana ya nkosi,
2. Tangu balalaka na mabulu na bango, bafandi na kozela na kati ya banzete ya zamba?
3. Nani abongisaka bilei ya kombekombe tangu bana na ye bazali kolela epayi na *Nzambe pe bazali koyengayenga na kozanga bileyi?
4. Oyebi tangu oyo bamboloko ya ngomba babotaka ? Omona bapasi ya mboloko tangu akobota?
5. Otangaki basanza oyo bakokisaka, pe oyebi tangu oyo babotaka?
6. Bagumbami, babotaka bana na bango, bamibikisa na bapasi na bango.
7. Bana na bango bakomi makasi, bakoli na bilanga, bakendaka mosika pe bazongaka lisusu te epayi na bango.
8. Nani atikaka ane ya zamba na bonsomi? Oyo afungolaki miniololo ya ane ya zamba,
9. Oyo napesi esobe po ezala ndaku, pe mabele ya mungwa pona kofanda?
10. Asekaka mobulu ya engumba, ayokaka koganga ya mokumbi te.
11. Azali kotambola na bangomba pona koluka matiti na ye ya kolia, pe azali koluka biloko nionso ya langi ya pondu.
12. Mpakasa ya zamba ekolinga kozala mosali na yo? Akolekisa butu mobimba pene na eleliyo na yo ya banyama?
13. Okokangisa mpakasa ya zamba na singa na yo oyo etumbulaka libulu ya bilanga? Na sima na yo, akolandaka na kotondisa mabwaku?
14. Okotia motema na ye, pamba te makasi na ye ezali monene, pe okotika mosala na yo epayi na ye?
15. Okotia motema na ye ete akotia oyo olonaki, pe akosangisa na esika na yo ya kotuta mbuma?

16. Lipapu ya otrishe ezali kobeta na esengo: oyo ezali nsala pe lipapu ya sikone;
17. Nzokande, asundolaka maki na ye na mabele pe asalaka yango ezawa moto ya putulu,
18. Pe abosani ete lokolo ekoki koniata yango pe nyama ya zamba ekoki kpanza yango;
19. Azali na makambu makasi na bana na ye ya mike lokola soki bazali ya ye te; mosala na ye ezali pamba, amitungisaka te.
20. Po +Nzambe alongola ye bwanya, pe alongola ye bososoli te.
21. Tangu azali komata, azali kotiola mpunda pe mutu oyo azali komata na yango.
22. Yo nde opesaki mpunda makasi na yango? Ezali yo nde ozipaki kingo na ye na suki oyo ezali kosopana?
23. Ezali yo nde osalaka ye apumbwa lokola likonki? Koganga na ye ya kokamwa ezali somo.
24. Ezali komela mabele na mbangu na kanda pe asepelaka na makasi na yango; abimi pona kokutana na bibundeli na komipekisa te tangu kelelo ekobeta;
25. Asekaka bobangi pe ayokaka pasi te, pe azongi sima te liboso ya mopanga.
26. Likolo na ye mbanzi ebeti, mopanga pe likonga ezali kongenga.
27. Azali koningana mpe kobulungana, azali kolya mabele, mpe akoki komipekisa te ntango kelelo ezali kobeta.
28. Na makelele ya kelelo, alobi : Ah! Ah! Pe wuta mosika azali koyoka solo ya etumba, koganga ya bakambi pe mobulu.
29. Ezali na mayele na yo nde kombekombe epumbwaka pe epanzaka mapapu na yango epayi ya sudi?
30. Ezali na monoko na yo nde mpongo etelemi pe etongi efandeli na yango likolo ?
31. Afandi na mabanga pe afandi kuna, na songe ya mabanga pe na basonge ya milayi.
32. Wuta kuna azali kotala bileyi na ye, misu na ye ezali kotala mosika.
33. Bana na ye mike bamelaka makila, pe epayi bibembe ezali, azali wana.

40Mokapo 40

1. Yawe ayanolaki na Yobo pe alobi :
2. Mutu oyo azali kobeta tembe na Oyo akoki-na-Nguya-Nionso akoteya ye? Ye oyo azali kotelemela +Nzambe, ayanola yango!
3. Pe Yobo ayanolaki Yawe pe alobi:
4. Tala, nazali ekelamu ya eloko te, nakozongisela yo liloba nini?
Nakotiya loboko na ngai likolo ya monoko na ngai.
5. Nalobi mbala moko, pe nakoyanola lisusu te; pe mbala mibale, mpe nakobakisa eloko te.

6. Yawe ayanoli Yobo na kati ya mopepe makasi, pe alobi:
7. Kanga loketo na yo lokola mutu; Nakotuna yo mituna, pe okoteya ngai!
8. Bongo olingi kobebisa bosambisi na ngai? Okolakisa ngai mabe pona omilongisa?
9. Ozali na loboko lokola *Nzambe, pe mongongo na yo lokola ye ekokani na kake na ngai?
10. Nabondeli yo, omilatisa na bokonzi pe na lokumbu; milata kembo pe kongenga!
11. Sopa kanda makasi ya kanda na yo, pe tala nionso oyo ya lolendo, pe kitisa yango;
12. Tala nionso oyo ya lolendo, pe kitisa yango, pe niata batu mabe na esika batelemi;
13. Bomba bango na kati ya putulu, kanga bilongi na bango na boloko na esika ebombami.
14. Bongo ngai pe nakokumisa yo, po loboko na yo ya mobali ebikisa yo!

41Mokapo 41

1. Tala behemot, oyo nasalaki elongo na yo: eliaka matiti lokola ngombe.
2. Tala boye: makasi na ye ezali na loketo na ye, pe nguya na ye na misisa ya libumu na ye.
3. Agumbaka mokila na ye lokola nzete ya sedre; misisa ya loketo na ye ekangama na kati;
4. Mikuwa na ye ezali ya bibende ya bronze, maboko na ye ezali biteni ya ebende!
5. Azali ya liboso na banzela ya *Nzambe: ye oyo asalaki ye apesaki ye mopanga na ye.
6. Po bangomba ebimesalaka ye matiti ya koliya, kuna banyama nionso ya zamba basakanaka.
7. Alali na se ya banzete ya mayi na esika ya kobombama sima ya banzete ya mayi pe ya potopoto;
8. Banzete ya mayi ezipaka ye na elili na yango, banzete ya ebale ezingi ye.
9. Tala, ebale etonda na mobulu, ekobangisa ye te; atondi na elikya ata soki Yordani amibwaki na monoko na ye.
10. Okozwa ye na misu na ye? Okotobola zolo na ye kati na motambo pona kokanga ye?
11. Okobenda leviatan na ndobo pe lolemo na ye okokanga na singa oyo obwaki na mayi ?
12. Okotia kamba na zolo na ye, pe okotobola ye mbanga na ndobo ?
13. Ye akobondela mingi, to akoloba na yo maloba ya boboto ?
14. Akosala boyokani na yo ? Okozwa ye mowumbu na yo ya libela ?

15. Okosakana na ye lokola ndeke ? Okokanga ye na singa pona bana na yo ya basi ?

16. Balobi mbisi bakoki kosala mombongo elongo na ye ? Bakokabola ye kati na basali mombongo ?

17. Balobi mbisi bakoki kosala mombongo elongo na ye ? Bakokabola ye kati na basali mombongo ?

18. Okoki kotobola loposo na ye na makongo, pe moto na ye na ndobo ya mbisi?

19. Tia loboko na yo likolo na ye : kanisa etumba,- okozongela lisuste !

20. Tala, mutu azali na mawa na elikya na ye ekokisami te; tozali na somo na komona ye ? Moko te azali na mpiko ya kolamusya ye; pe nani oyo akotelema liboso na ngai?

21. Nani adefisaki ngai, pe nazongisela ye? Nionso oyo ezali na se ya lola mobimba ezali ya ngai.

22. Nakofanda nye te likolo ya biteni na ye, po na makasi na ye pe po na kitoko ya ebongiseli na ye.

23. Nani abimisi polele likolo ya elamba na ye ? Nani akotaka na kati ya mbanga mibale na ye?

24. Nani akofungola bikuke ya monoko na ye? Zingazinga ya minu na ye ezali somo!

25. Banguba na ye ya makasi ezali na lolendo oyo moko na moko esangani penza lokola na elembo;

26. Moko asimbaka mosusu, pe mopepe moko te ekota kati na bango;

27. Moko akangami na mosusu, basimbanaka pe bakabwanaka te.

28. Kokosola na ye ebimisaka mwinda, pe misu na ye ezali lokola ebeteli misu ya tongo.

29. Na monoko na ye bamwinda ezali kobima, ezali kobimisa bipeleli ya moto;

30. Milinga ezali kobima na zolo na ye lokola oyo ewuti na nzungu to na mbeki oyo ezali kotoka ;

31. Pema na ye epelisaka makala, pe moto moko ebimi na monoko na ye.

32. Na kingo na ye makasi ezali, pe bobangi ezali kobina liboso na ye.

33. Bisika ya mosuni na ye ekangami esika moko: ebwakami likolo na ye, ekoningana te;

34. Motema na ye ezali makasi lokola libanga, makasi lokola libanga ya konika na se.

35. Tangu atelemi, batu ya makasi bazali kobulangana bakimi na somo.

36. Soki obeti ye na mopanga, ekosala ye eloko te, to likonga te, to mbeli to ndobo.

37. Azali kotalela ebende lokola matiti ya matiti, pe bronze lokola nzete ya kopola.

38. Singa ya likonga ekimisaka ye te; mabanga oyo babwekeli ye ebongwanaka matiti ekokawuka pona ye.

39. Azali kotalela lingenda lokola matiti ya kokawuka, pe aseki lokito ya

makonga ya mike-mike.

40. Na se na ye ezali na biteni ya mbeli ya songe; azali kosembola mbeli moko likolo ya potopoto.

41. Azali kotokisa mayi ya mozindo lokola nzungu, akomisi mayi monene lokola nzungu ya etumbelo ya mafuta ya malasi;

42. Azali kongengisa nzela na ye sima na ye; akanisaka ete libulu ya mozindo ezali suki ya pembe.

43. Azali na mutu te oyo akonzaka to akokani na ye na mabele: asalami po abangaka te.

44. Atalaka na se nionso oyo ezali likolo; azali mokonzi likolo ya bana nionso ya lolendo.

42Mokapo 42

1. Yobo ayanolaki Yawe pe alobi:

2. Nayebi ete okoki kosala nionso, pe ete eloko moko te ezali pasi mingi pona yo.

3. Nani oyo na bozangi boyebi, azali kokomisa molili mabongisi? Bongo nalobaki makambu oyo nazangi bososoli na yango, makambu ya kokamwa mingi pona ngai, oyo nayebaki te.

4. Yoka, nabondeli yo, pe nakoloba; Nakotuna yo mituna, pe yo okoteya ngai.

5. Litoyi na ngai eyokaki yo, sik'oyo lisu na ngai emoni yo.

6. Yango wana namiyini, pe nabongoli motema na putulu ya mabele pe na putulu ya moto.

7. Pe ekomaki boye: Sima ya Yawe koloba maloba epayi ya Yobo, Yawe alobi na Elifaz ya Teman ete: kanda na ngai epeli yo pe na baninga na yo mibale, pamba te bolobi na tina na ngai te ndenge ebongi, lokola mosaleli na ngai Yobo.

8. Sik'oyo, bokamata bangombe-mobali sambo pe bampate-mibali sambo, pe bokende epayi ya mosaleli na ngai Yobo, bopesa mbeka ya kotumba; pe mosaleli na ngai Yobo akobondela pona bino: po nakondima ye, ete nakoka kosala na bino na ndenge ya bozoba na bino te; po bolobelni na tina na ngai te ndenge esengeli, lokola mosaleli na ngai Yobo.

9. Pe Elifaz ya Teman, na Bildad ya shukite, pe Tshofar ya Naama, bakendaki pe basalaki ndenge Yawe alobaki na bango. Pe Yawe andimaki Yobo.

10. Yawe azongisaki Yobo na ndenge ya kala, tangu abondelaki pona baninga na ye; pe Yawe apesaki Yobo mbala mibale koleka oyo azalaki na yango.

11. Bandeko na ye nionso ya mibali, pe bandeko na ye nionso ya basi, pe baoyo nionso oyo bayebaki ye liboso, bayaki epayi na ye, pe balyaki elongo na ye na ndaku na ye, pe bayokelaki ye mawa pe babondisaki ye pona pasi nionso oyo Yawe amemelaki ye, pe bapesaki ye moko na moko kesita, pe moko na moko lopete ya wolo.

12. Yawe apambolaki suka ya Yobo koleka ebandeli na ye: pe azalaki na bampate nkoto zomi na mineyi, na bakamela nkoto motoba, pe ekanganeli ya bangombe nkoto moko, pe bampunda ya basi nkoto moko;
13. Pe abotaki bana mibali sambo pe bana basi misatu;
14. Pe abengaki kombo ya liboso Yemima, pe ya mibale kombo ya Ketsia, pe ya misatu kombo ya Keren-hapuki.
15. Pe basi ya kitoko lokola bana basi ya Yobo bazwamaki te na mboka mobimba; pe tata na bango apesaki bango libula na kati ya bandeko na bango.
16. Pe Yobo awumelaki sima na yango mbula kama moko na tuku mineyi.
17. Yobo akufaki mobange pe atondi na mikolo.